

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

นางสาวพัชรินทร์ พุดดำ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Career Planning
Ability of Mathayom Suksa V Students of Samsen Wittayalai School
in Bangkok Metropolis

Miss Patcharin Putdam

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling
School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางสาวพัชรินทร์ พุดดำ
แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นางสาวพัชรินทร์ พุดคำ **รหัสนักศึกษา** 2612800413 **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพกับของนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการวัดความสามารถการวางแผนอาชีพของนักเรียน 12 ห้องเรียน แล้วเปรียบเทียบจับคู่ห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 กิจกรรม (2) แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .92 และ (3) กิจกรรมแนะแนวปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพมีความสามารถในการวางแผนอาชีพภายหลังการทดลองสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพมีความสามารถในการวางแผนอาชีพภายหลังการทดลองสูงกว่าความสามารถดังกล่าวของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความสามารถในการวางแผนอาชีพ มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Career Planning Ability of Mathayom Suksa V Students of Samsen Wittayalai School in Bangkok Metropolis

Author: Miss Patcharin Putdam; **ID:** 2612800413;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent Study advisor: Dr. Niranart Sansa, Associate Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare career planning abilities of Mathayom Suksa V students in the experimental group before and after using a guidance activities package to develop career planning ability; and (2) to compare career planning ability of Mathayom Suksa V students in the experimental group who used the guidance activities package to develop career planning ability with that of students in the control group who undertook normal guidance activities.

The research sample consisted of Mathayom Suksa V students in two intact classrooms of Samsen Wittayalai School during the first semester of the 2020 academic year. The two classrooms were selected from 12 existing classrooms because the career planning ability mean scores of their students were most similar. After that, one classroom was randomly assigned as the experimental group; while the other classroom, the control group. The employed research instruments were (1) a guidance activities package to develop career planning ability of Mathayom Suksa V students consisting of 10 guidance activities; (2) a scale to assess career planning ability, with reliability coefficient of .92; and (3) a set of normal guidance activities. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research results showed that (1) the post-experiment career planning ability of the experimental group students who used the guidance activities package to develop career planning ability was significantly higher than their pre-experiment counterpart ability at the .01 level of statistical significance; and (2) the post-experiment career planning ability of the experimental group students who used the guidance activities package to develop career planning ability was significantly higher than the post-experiment counterpart ability of the control group students who undertook normal guidance activities at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Guidance activities package, Career planning ability, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาการค้นคว้าอิสระ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา และอาจารย์คณะกรรมการสอบร่วม คือ รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร ซึ่งทั้งสองท่านได้ใช้เวลาให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ติดตาม และให้การปรึกษาทุกด้าน จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณครูสุทธิศรี สมิตเวช คุณครูโมไฉย อภิศักดิ์มนตรี และคุณครูวันวิสา ชูการ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมืออย่างละเอียดในการนำไปใช้ทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสหชัย สาสวน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย คุณครูทุกท่าน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือทั้งทางตรงและทางอ้อมในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่านในการให้บริการ ผู้รับบริการได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี สำหรับสาขาศึกษาศาสตร์

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว ขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุน และคอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

พัชรินทร์ พุดคำ

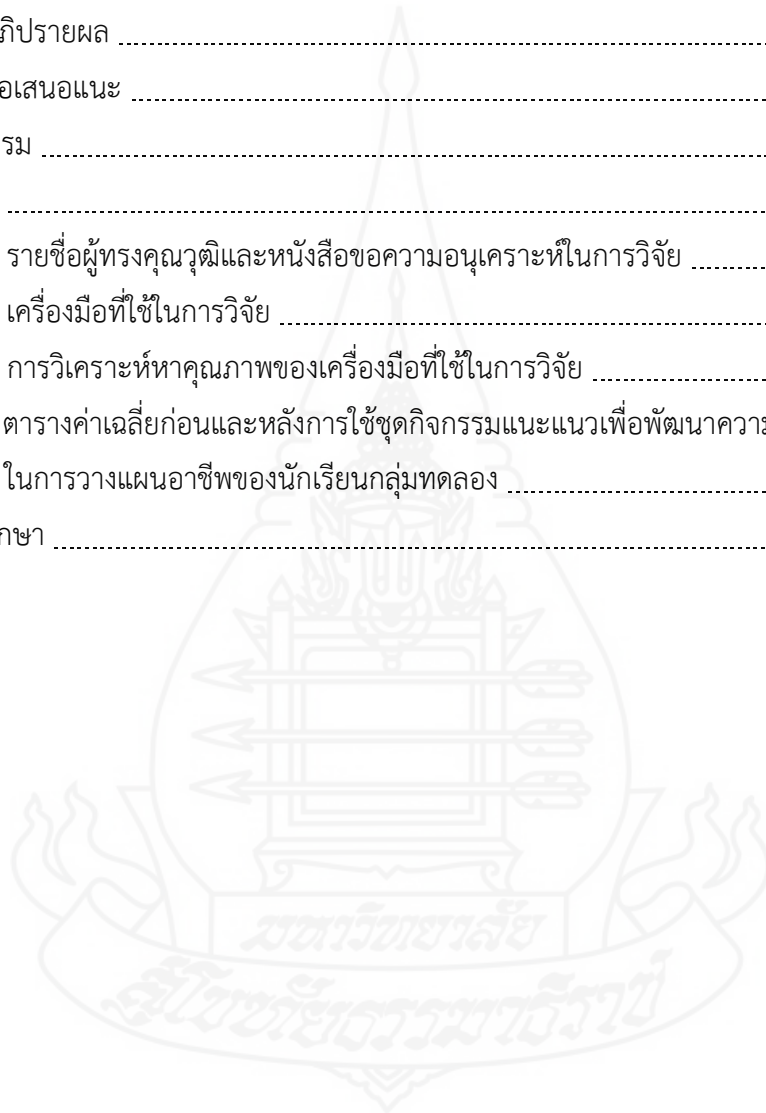
สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผนอาชีพ	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
แบบแผนการวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

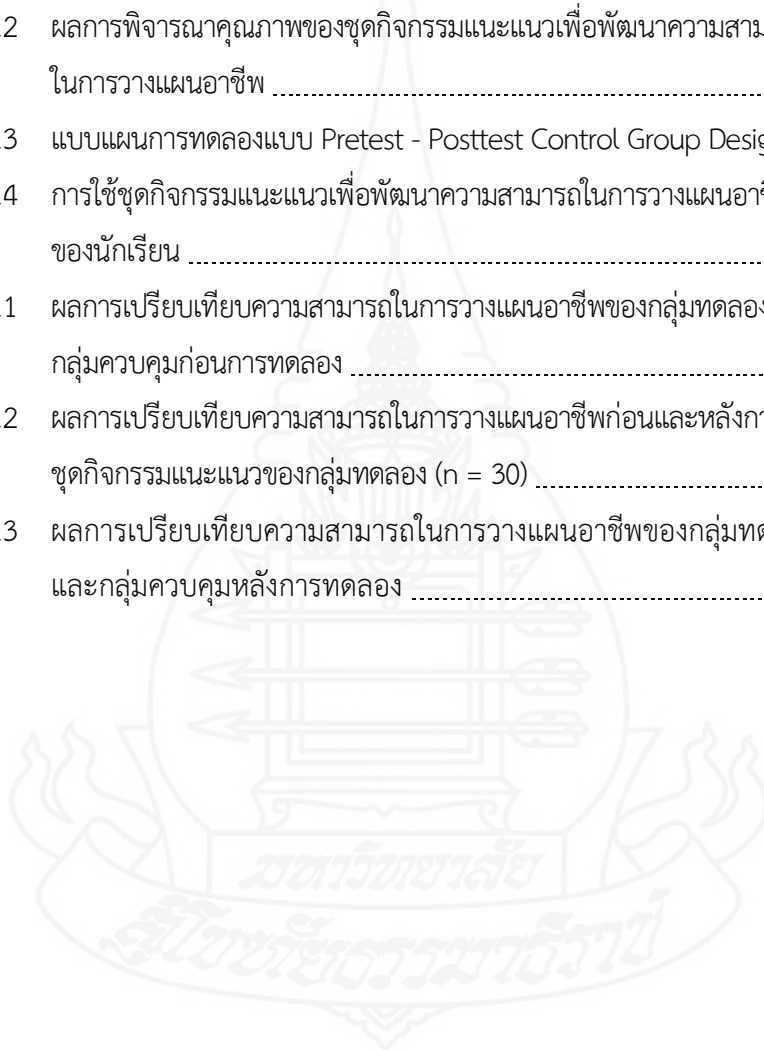
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุปการวิจัย	48
อภิปรายผล	50
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	61
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	62
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
ค การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	133
ง ตารางค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง	140
ประวัติผู้ศึกษา	143

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	
คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการวางแผนอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน	33
ตารางที่ 3.2	
ผลการพิจารณาคูณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการวางแผนอาชีพ	41
ตารางที่ 3.3	
แบบแผนการทดลองแบบ Pretest - Posttest Control Group Design	42
ตารางที่ 3.4	
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ของนักเรียน	43
ตารางที่ 4.1	
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	46
ตารางที่ 4.2	
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพก่อนและหลังการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวของกลุ่มทดลอง (n = 30)	46
ตารางที่ 4.3	
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	47

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ	36
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและด้านอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการทำให้มีอาชีพเกิดขึ้นมากมาย แต่ละอาชีพจะเหมาะสมกับบุคคลหนึ่ง แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับอีกบุคคลหนึ่ง ทั้งนี้ก็เนื่องจากบุคคลก็มีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น บุคลิกภาพ ค่านิยม ความสามารถ ความถนัด ถ้าบุคคลใดตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองมีความสุขในการประกอบอาชีพอย่างมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดเลือกอาชีพไม่เหมาะสมกับตนเองจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความสุข และโอกาสประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ยาก (อดิเรก นวลศรี, 2560, น. 116)

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงในด้านเศรษฐกิจและสังคม หนึ่งในกลุ่มที่น่าเป็นห่วงคือ เยาวชน โดยเฉพาะ นักศึกษาจบใหม่ นักเรียน และเด็กด้อยโอกาส สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่า ผลกระทบจากโควิด - 19 ทำให้อัตราการว่างงานจะสูงถึง 3 - 4 % จากเดิมเฉลี่ย 1% บ่งชี้ว่าแรงงานเยาวชนจะประสบปัญหาการว่างงานรุนแรงกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากเดิมเยาวชนมีอัตราการว่างงานสูงถึง 5% หรือเกือบ 5 เท่า ของแรงงานผู้ใหญ่ เนื่องจากตำแหน่งงานหดตัวไปมากอันเป็นผลมาจากโควิด - 19 จนไม่พอรองรับบัณฑิตจบใหม่ในปีนี้ (กรุงเทพธุรกิจ, 2563)

การเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล รวมถึงสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก โดยพบว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของนักเรียน เช่น ผลการเรียน วิชาที่เรียนได้ เจตคติต่อวิชาการสนับสนุนทางการเงินสำหรับการเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ โอกาสในการจ้างงานของอาชีพที่ต้องการ อาชีพของบิดามารดา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ทั้งนี้โรงเรียนสามารถมีบทบาทสำคัญ ในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในเรื่องดังกล่าวได้ โดยการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคุณภาพและความต้องการ ประกอบอาชีพของตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลายและรู้ทิศทางของตลาดแรงงานร่วมด้วย ซึ่งอาจจะเกิดจากการจัดกิจกรรมแนะแนว การได้รับ

การแนะแนวอาชีพที่ดีจากโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถวางแผนในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2563)

จากการสังเกตของผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยจำนวน 440 คน พบว่า นักเรียนยังขาดความไม่เข้าใจตนเอง ด้านความชอบ ความถนัด ความสนใจ และไม่มีเป้าหมายที่แน่ชัดในการวางแผนอาชีพ ซึ่งข้อมูลได้มาจากการสัติดิที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้ามาใช้บริการขอรับการปรึกษา และจากการสัมภาษณ์ข้อมูลหลังจากการสอนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนนักเรียนวัยนี้จำเป็นต้องค้นหาตัวตนของตนเองว่ามีความถนัด ความสนใจ ความต้องการ บุคลิกภาพและความมุ่งหวังในชีวิต เพื่อที่จะได้รู้จักและเข้าใจตนเองสามารถวางแผนเป้าหมายได้สอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองเป็นและความต้องการ บางครั้งนักเรียนเกิดความสับสน ไม่เข้าใจตนเองในเรื่องการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากสาเหตุหลายประการที่ทำให้ นักเรียนขาดการวางแผนอาชีพ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง พัฒนาการเอง อีกทั้งเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ได้ดังที่ นันทการ อิมผ่อง (2555) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือช่วยสอนประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมติ โดยชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ สื่อและอุปกรณ์ และการประเมินผลโดยแผนกิจกรรมจะจัดเป็นชุด ประกอบด้วยคู่มือครูและโปรแกรมกิจกรรม ดังที่มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวช่วยพัฒนานักเรียนเรื่องอาชีพ ซึ่ง กัญจนภัส เกตุโรจน์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ใน วุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัยจังหวัดภูเก็ต ในปีการศึกษา 2558 และ เก็จกาญจน์ กนกแก้ว (2559) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อ เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ จะเห็นได้ว่ายังขาดงานวิจัยในเรื่องการพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนได้รู้จักการค้นหาตนเอง เข้าใจตนเองได้อย่างเด่นชัด สามารถเลือกและตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับตนเองและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูแนะแนวสามารถนำกิจกรรมแนะแนวพัฒนา ผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการเรียนและการวางแผนอาชีพ รวมทั้งยังนำประโยชน์ไปใช้การจัดกิจกรรมแนะแนวต่อไป

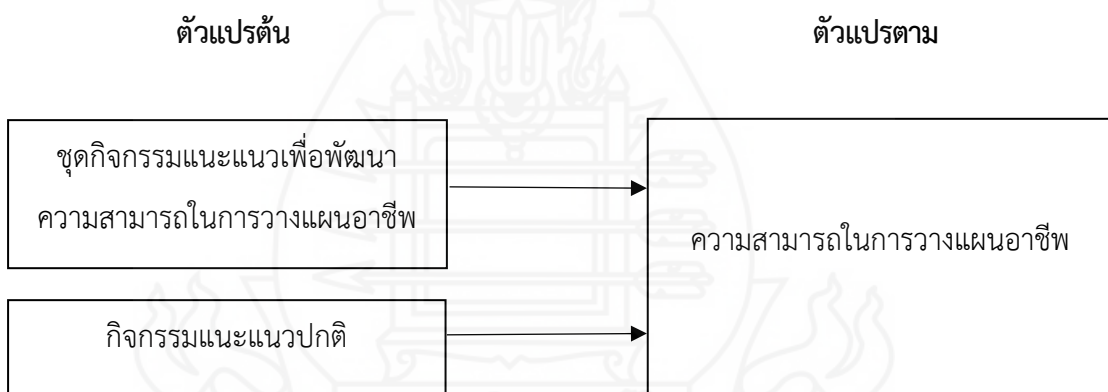
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมหลังการทดลอง มีดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงขึ้น ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.2 ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 440 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการวัดความสามารถการวางแผนอาชีพของนักเรียน 12 ห้องเรียน แล้วเปรียบเทียบจับคู่ห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนอาชีพ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ความสามารถในการวางแผนอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่นักเรียนสามารถนำข้อมูลจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมาพิจารณาตนเอง แล้วนำข้อมูลเพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพและวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพของตนเอง ความสามารถนี้สามารถวัดได้จาก แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

6.1.1 ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้คุณลักษณะของตนเอง อุปนิสัยส่วนตัว ค่านิยม จุดเด่น จุดด้อย รวมถึงความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพของตนเอง

6.1.2 ด้านข้อมูลอาชีพและโลกของอาชีพ หมายถึงการที่นักเรียนทราบข้อมูลอาชีพและลักษณะของอาชีพและคุณสมบัติของอาชีพ มีความรู้เรื่องของตลาดแรงงานปัจจุบันและอนาคต แนวโน้มการมีงานทำ ความต้องการของตลาดแรงงาน ข้อแตกต่างของแต่ละงาน ข้อกำหนดของงานแต่ละชนิด

6.1.3 ด้านการวางแผนเข้าสู่อาชีพ หมายถึงการที่นักเรียนมีความตระหนักต่ออนาคต สามารถวางแผนตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความถนัดของตนเองได้

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ หมายถึง แผนกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน จำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที กิจกรรม

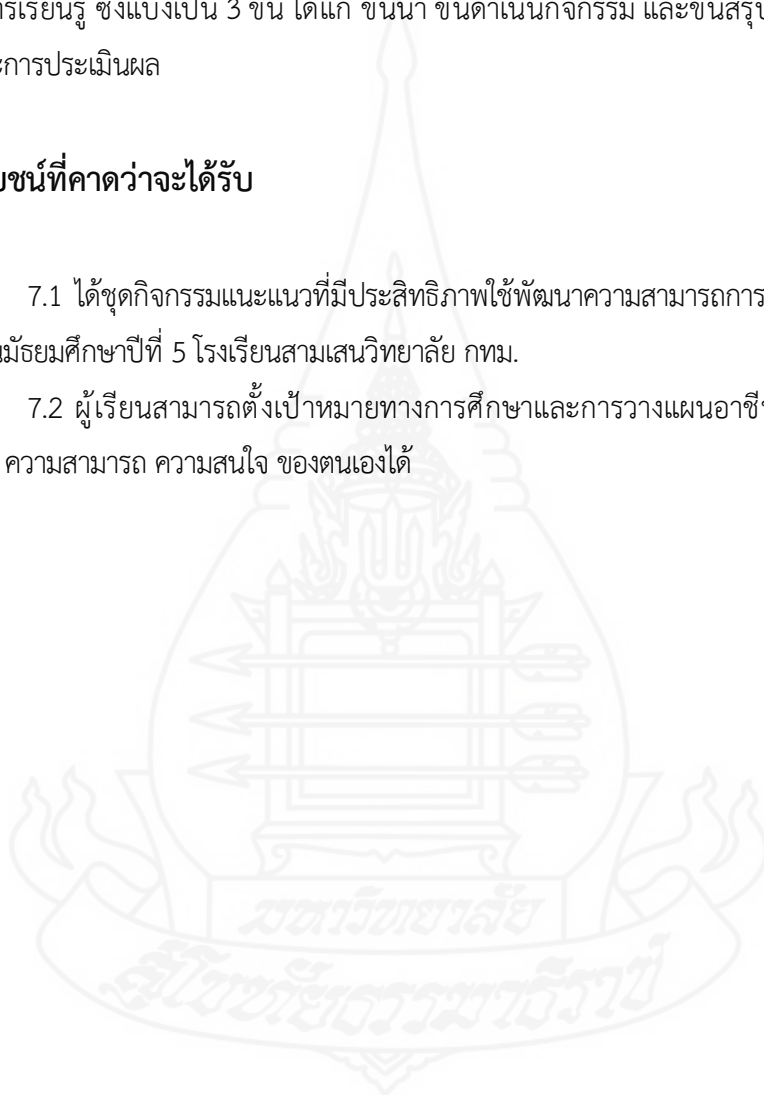
ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม แนวคิด วัตถุประสงค์ ระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม

6.3 กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยโดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ของการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ชื่อ กิจกรรม จำนวนคาบเรียน สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นนำ ชั้นดำเนินการ และชั้นสรุป สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีประสิทธิภาพใช้พัฒนาความสามารถการวางแผนอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กทม.

7.2 ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและการวางแผนอาชีพที่ตรงกับความถนัด บุคลิกภาพ ความสามารถ ความสนใจ ของตนเองได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา กำหนดเป็น 2 หัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในวางแผนอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของอาชีพ
 - 1.2 ความหมายของการวางแผนอาชีพ
 - 1.3 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
 - 1.4 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ
 - 1.5 ทฤษฎีการพัฒนาการอาชีพ
 - 1.6 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
 - 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 1.7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผนอาชีพ

1.1 ความหมายของอาชีพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 1403) ได้กล่าวว่า อาชีพ หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน หรืองานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ

นิรนาท แสนสา (2562, น. 22-23) อาชีพ หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ ทำให้เกิดผลตอบแทนต่อความต้องการของสังคมที่ต้องการกำลังแรงงานที่มีความรู้ความสามารถที่ต่างกันเพื่อช่วยกันดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างราบรื่นเจริญก้าวหน้าซึ่งความผาสุก อยู่ดีกินดีของคนในสังคมนั้น ๆ ในขณะเดียวกันนั้น อาชีพก็เป็นพัฒนาการของบุคคลแต่ละคนที่เป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งแต่ละคนต้องเรียนรู้พัฒนาตนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานเพื่อการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพ เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมอย่างสมวัยของแต่ละบุคคลตลอดช่วงชีวิต

สมพงษ์ พละสุรีย์ (2525, น. 23) อาชีพ หมายถึง กิจกรรม หรือ การกระทำที่ผู้กระทำ มีจุดหมายหรือหวังผลเพื่อได้ได้มาซึ่งปัจจัยยังชีพ ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ หรือรายได้โดยการอาชีพ มักมีผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเครื่องยังชีพ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2562, น. 64) อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำปกติบุคคลนั้นมีอาชีพเดียว หากในรอบ 52 สัปดาห์ที่แล้ว บุคคลใดมีอาชีพมากกว่า 1 ชนิดให้ถืออาชีพที่มีจำนวนสัปดาห์การทำงานมากที่สุด หากจำนวนสัปดาห์เท่ากันให้นับอาชีพที่มีรายได้มากที่สุด

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของอาชีพได้ว่า งานที่ทำเป็นประจำสามารถเลี้ยงชีพได้ ซึ่งมีผลตอบแทนในรูปแบบของรายได้ โดยนำไปดำรงชีวิตตนเองและครอบครัว งานที่ต้องเป็นงานที่สุจริต

1.2 ความหมายของการวางแผนอาชีพ

สำหรับความหมายของการวางแผนอาชีพได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

แฟรงค์ พาสันส์ (Frank Parsons, 2012 อ้างใน นิรนาท แสนสา, 2562, น. 44-45) ให้ความหมายว่า การวางแผนอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้พิจารณาถึงความชอบความสนใจ ความถนัด ค่านิยม ความสามารถ บุคลิกภาพของตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ผนวกเข้ากับการรู้จักโลกของอาชีพอย่างละเอียดลึกซึ้ง แล้วบุคคลได้นำข้อมูลทั้ง 2 ด้านนี้มาพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพและวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

ฮอลแลนด์ (Holland cited in Sharf., 2013, p. 7) กล่าวว่า การวางแผนอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลได้พิจารณาบุคลิกภาพของตนเองแล้วตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับบุคลิกภาพตนเอง โดยมีประเภทของอาชีพที่บุคคลสามารถเลือกให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน 6 ประเภท ได้แก่

1) อาชีพประเภทสภาพเป็นจริง หรือ Realistic 2) อาชีพประเภทศึกษาค้นคว้า หรือ Investigative 3) อาชีพประเภทศิลปะ หรือ Artistic 4) อาชีพประเภทสังคม หรือ Social 5) อาชีพประเภทวิสาหกิจ หรือ Enterprising และ 6) อาชีพประเภทระเบียบแบบแผน หรือ Conventional ซึ่งการวางแผนอาชีพนี้ บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพที่คิดว่าจะทำให้ตนเองมีความสุขและพึงพอใจต่อกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมในอาชีพนั้น

กินซ์เบิร์ก และคณะ (Ginzberg et al. cited in Shen - Miller, McWherter and Bartone, 2013) อธิบายว่า การวางแผนอาชีพ เป็นกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนอย่างสอดคล้องกับวัยของแต่ละบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น คือ ระยะที่ 1 ระยะคิดฝันหรือจินตนาการ เกิดขึ้นในวัยเด็กตอนต้น ช่วงอายุก่อน 11 ปี ซึ่งมีความคิดฝันจินตนาการถึงอาชีพที่อยากเป็นในอนาคตโดยยังไม่ได้คำนึงถึงเหตุผลและสภาพความเป็นจริง ระยะที่ 2 เป็นระยะทดลองเลือกอาชีพ เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนช่วงอายุระหว่าง 11 - 18 ปี เริ่มมีการเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ จากการมีประสบการณ์ในอาชีพ และระยะที่ 3 ระยะพิจารณาเลือกตามความเป็นจริง เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรืออายุระหว่าง 19 - 21 ปี บุคคลเริ่มมีความชัดเจน และเริ่มสามารถระบุอาชีพที่ตนสนใจได้อย่างเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนด้านศึกษา หรือการฝึกฝนอาชีพในหลักสูตรที่ตนสนใจ เพื่อก้าวเข้าสู่อาชีพที่เลือกได้อย่างประสบความสำเร็จในอนาคต

ซูเปอร์ (Donald Edwin Super 1957 cited in Sharf, 2013, p. 10; Creager and Deaco, 2012, p. 53) อธิบายได้ว่า การวางแผนอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลมีพัฒนาการทางอาชีพตลอดช่วงชีวิต โดยในขั้นแรกเริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึง 14 ปี ที่มีความคิดจินตนาการ มีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ และพัฒนาอัตมโนทัศน์ตนเอง ต่อจากนั้นเด็กและเยาวชนอายุประมาณ 15 - 24 ปี เริ่มเชื่อมโยงอาชีพต่าง ๆ เข้ากับอัตมโนทัศน์ที่เป็นจริงของตนเองโดยเริ่มชัดเจนและสามารถชี้เฉพาะได้ว่าตนเองมีความชอบความถนัดเหมาะสมกับอาชีพอะไร พร้อมทั้งวางแผนแสวงหาการฝึกฝนอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของตน และเมื่อเยาวชนเหล่านี้ได้วางแผนและสามารถเข้าสู่อาชีพที่ตนต้องการได้แล้ว ก็ได้เติบโตเข้าสู่ความเป็นวัยผู้ใหญ่ ที่เริ่มทำงานอาชีพอย่างจริงจัง มุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้ตนมีความก้าวหน้ามั่นคง สามารถสร้างหลักฐานให้กับชีวิต หลังจากนั้นก็พัฒนาตนเองเข้าสู่ขั้นการดำรงรักษา ปรับปรุงงานให้ก้าวหน้า เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุซึ่งเป็นขั้นของการเสื่อมถอยจากอาชีพการงานหลัก หันมาทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบและเหมาะสมกับชีวิตหลังเกษียณต่อไป

นิรนาท แสนสา (2562, น. 27) การวางแผนอาชีพ หมายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งการวางแผนนี้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้ทำความรู้จักและเข้าใจตนเองในเรื่องความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพของตนเองที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ พร้อมกันนั้นบุคคลก็ได้สำรวจเพื่อทำความรู้จักโลกของอาชีพอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อนำความรู้ความเข้าใจทั้ง 2 ประการนี้มา

ตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตนเห็นว่าเหมาะสมสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง รวมทั้งมีการวางแผนเพื่อการศึกษาเรียนรู้ หรือฝึกฝนพัฒนาตนเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนต้องการนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมาย สรุปได้ว่า การวางแผนอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้บุคคลรู้จักตนเองรู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพได้โดยมีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเตรียมตัวประกอบอาชีพเรียนรู้ความก้าวหน้า ในอาชีพซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพ สำหรับตนเองได้ และการปรับตัวในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

1.3 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

ในการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายการแนะแนวอาชีพ มีผู้ให้ความหมายไว้ตรงจำนวนหลายท่าน เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546, น. 1) การแนะแนวอาชีพ หมายถึง เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนรู้จักตนเองมีประสบการณ์มีทักษะในการศึกษาตนเองในด้านความสามารถความถนัดความสนใจ และบุคลิกภาพรู้จักโลกของอาชีพและสามารถนำข้อมูลของตนเองและข้อมูลอาชีพมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนชีวิตและอาชีพตัดสินใจเลือกอาชีพเตรียมตัวพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางานให้สร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้กับตนเองครอบครัวชุมชนและประเทศชาติต่อไป

สุกัลยา พรหมเอื้อ (2550, น. 41) การแนะแนวอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลเพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ มีทักษะในการตัดสินใจ เลือกอาชีพ มีการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ รวมทั้งรู้จักแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อความสุขและ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

รัตนา ประชาทัย (2552) การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการวางแผนอาชีพและตัดสินใจเรื่องอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถความถนัดความสนใจของตนเองการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพของตน ซึ่งถือว่าเป็นการแนะแนวระยะยาวและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องการแนะแนวอาชีพจึงจะเป็นการช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้าไปทำงานสัมภาระและลักษณะของงานการฝึกอบรมรายได้สวัสดิการความก้าวหน้าในงานความต้องการงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตการปรับตัวให้เข้ากับงานและปฏิบัติตนให้มีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554, น. 156) การแนะแนวอาชีพ (Career Guidance) หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลหรือกลุ่มคนให้รู้จัก โลกกว้างทางอาชีพ โอกาส และช่องทางการเข้าสู่อาชีพ ตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง การให้บริการ เพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนแสวงหาความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

นเรศ กันธวงศ์, อรจิรา ธรรมไชยงกูร และ ประยูทธ เทียมสุข (2556, น. 9) การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยเหลือให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองในด้านอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพและประกอบอาชีพตลอดจนสามารถวางแผนชีวิตและประกอบอาชีพได้เหมาะสม

ความสนใจความเข้าใจความถนัดความสามารถเพื่อช่วยให้บุคคลเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตรงความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถปรับตัวให้เข้ากับงานที่ทำได้อย่างมีความสุข

นิรนาท แสนสา (2562, น. 8) การแนะแนวอาชีพ หมายถึง การจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้รับบริการหรือผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองทั้งด้านความถนัดความสนใจบุคลิกภาพเกี่ยวกับอาชีพอีกทั้งยังเป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้รู้จักและเข้าใจโลกของอาชีพที่มีความซับซ้อนหลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจการเมืองสังคมและเทคโนโลยีรวมทั้งการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่ทำให้มีอาชีพต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายได้อย่างละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วยซึ่งการมีความรู้เกี่ยวกับตนเองและรู้จักโลกของอาชีพดังกล่าวข้างต้นจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอาชีพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัยสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพและวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของ การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้บุคคล รู้จัก เข้าใจตนเอง ด้านความถนัด บุคลิกภาพ สามารถประเมินตนเองเหมาะสมกับอาชีพ รู้จักโลกอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับการทำงานได้อย่างมีความสุข

1.4 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

กิบสัน และมิทเชลล์ (Gibson and Mitchell, 1986, p. 385) กล่าวว่า ได้ให้ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพว่าการแนะแนวอาชีพมีความสำคัญ เพราะการแนะแนวอาชีพช่วยให้การตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและยังส่งผลต่อส่วนรวม ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการพัฒนาการด้านอาชีพอย่างสมวัยของนักเรียน
2. มีความสำคัญต่อการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพของนักเรียน
3. มีความสำคัญที่มีต่อประเทศเพราะการที่นักเรียนส่วนใหญ่ที่จะเติบโตเป็นประชากรของประเทศ ถ้านักเรียนหรือประชากรโดยส่วนใหญ่ของประเทศได้เข้าสู่อาชีพ และประกอบอาชีพ ตามที่แต่ละบุคคลได้ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสมนั้นผลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพไม่เพียงแต่จะตอบสนองให้ประชากรมีรายได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆที่จะนำไปแสวงหาปัจจัย 4 และการศึกษาที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพของประชากรอย่างตอบสนอง ความต้องการในด้านการได้รับความมั่นคง ปลอดภัย การได้รับการยกย่องนับถือ และการมีความสุขความสำเร็จในชีวิตอีกด้วย นอกจากนี้การประกอบอาชีพ ไซ่แต่จะตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกายจิตใจ และสังคมผู้ที่ประกอบอาชีพที่มั่นคง จะส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวคุณภาพและยังนำประเทศไปสู่ความมั่งคั่ง ทางเศรษฐกิจตลอดจนความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศอีกด้วย

กรมวิชาการ (2546, น. 1) กล่าวว่า การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจัดเป็นกระบวนการ

และวิธีการที่มุ่งพัฒนาบุคคล ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติ ในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมามีประเทศไทยก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งปัจจุบันวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจ เพราะมีการแข่งขันทางการศึกษา และเศรษฐกิจ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันมีความสับสน เลือกใช้ค่านิยมผิด ๆ ขาดการพึ่งตนเอง ไม่สามารถควบคุมตนเอง รวมทั้งไม่ได้เน้นการสร้างจิตสำนึกในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทำให้เด็กและเยาวชนต้องพยายามปรับตัวเพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีความสุข เมื่อปรับตัวไม่ได้ก็ก่อให้เกิดความคับข้องใจ ขัดแย้งใจ และวิตกกังวลนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาโรคจิตประสาท โรคเครียด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางเพศ ฯลฯ กอปรกับปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่มุ่งจัดการศึกษา เพื่อสร้างคนให้คนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีทักษะในการดำเนินชีวิต รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สร้างงาน ให้คนรู้ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน รู้ข้อมูลอาชีพ ตลอดจนสามารถเลือกแนวทางในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีการฝึกงานอาชีพหรือประสบการณ์ในงาน มีคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ และพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ สร้างชาติ ให้คนมีความรู้และทักษะทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่ออาทรสมานฉันท์ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

นิรนาท แสนสา (2557, น. 8-9) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความสำคัญต่อผู้เรียน

1.1 ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเองเกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพในการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจะช่วยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจและวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับตนเองในอนาคต

1.2 ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะของการศึกษาและอาชีพต่าง ๆ ที่ตนสนใจอย่างลึกซึ้งรอบด้าน ทั้งลักษณะการเรียนและการทำงานอาชีพ ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการเรียนและทำงานอาชีพ คุณค่าของการศึกษาและอาชีพต่อสังคมประเทศชาติ โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของอาชีพ

1.3 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพของตนเอง

2. ความสำคัญต่อครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง

ช่วยให้พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษา พัฒนาการ เตรียมตัวเข้าสู่อาชีพได้ตรงกับสิ่งที่ตนชอบหรือสนใจ ทำให้มีความสุขทั้งในชีวิต

การเรียนรู้ และการเตรียมตัวเข้าสู่งานในอนาคต นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

3. ความสำคัญต่อสถานศึกษา

การที่ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพอย่างสมวัย ย่อมเป็นผลดีต่อสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียนมีเป้าหมายทิศทางการชัดเจน ซึ่งจะช่วยทำให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายทั้งด้านการศึกษาและอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

4. ความสำคัญต่อชุมชน/สังคม

ช่วยให้ชุมชน/สังคมได้รับประโยชน์จากการมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนางาน พัฒนาอาชีพ ให้ประเทศชาติมีเศรษฐกิจ และสังคมที่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

5. ความสำคัญต่อประเทศชาติ

การที่ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพอย่างสมวัย เป็นพลเมืองดีมีศักยภาพพัฒนาประเทศชาติ

สมคิด กอมนี (2559, น. 108) กล่าวว่า สำคัญของการแนะแนวอาชีพเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางอาชีพมีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนและประเทศดังนั้นนักเรียนจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีพัฒนาการทางด้านอาชีพให้เหมาะสมกับวัยของตนเพื่อที่นักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ มีความสำคัญต่อผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในอาชีพสามารถวางแผน เตรียมตัว เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการเตรียมตัวของเด็กและเยาวชนให้พร้อมที่จะพัฒนาตนเองไปสู่อนาคตต่อไปอย่างมีเป้าหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งบุคคลเป็นทรัพยากรความสำคัญต่อสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และสังคม การจะเกิดผลสำเร็จดังนี้ได้ครูแนะแนวถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการวางแผน ดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

1.5 ทฤษฎีการพัฒนาการอาชีพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการอาชีพ ประกอบด้วยดังนี้

1.5.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ซูเปอร์ (Donald Edwin Super, 1957 cited in Sharf, 2013, p. 10; Creager and Deaco, 2012, p. 53) ซูเปอร์ได้นำเสนอรูปแบบพัฒนาการทางอาชีพที่มีความต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต (Growth Stage) ขั้นนี้เกิดขึ้นในเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น มีความคิดจินตนาการ มีความสนใจ และเริ่มรับรู้ในศักยภาพของตนเอง โดยสร้างเป็นอัตมโนทัศน์ (Self - Concept) ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองที่สัมพันธ์อยู่กับอาชีพต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ภารกิจหรืองานที่เด็กวัยนี้ต้องทำเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางอาชีพ ประกอบด้วย การทำความรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เห็นผู้ใหญ่ทำ เช่น พ่อแม่ พี่เลี้ยง ครู รวมทั้งการรับรู้โลกของอาชีพจากการทำงานอาชีพต่าง ๆ ทั้งในบ้านและในโรงเรียน ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มรับรู้ว่าตนเองสามารถทำอะไร และมีความสนใจในอาชีพอะไรมากขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ (Exploration Stage) ขั้นนี้เกิดขึ้นในนักเรียนตั้งแต่ 15 - 24 ปี เป็นช่วงวัยที่เริ่มมีความชัดเจน สามารถจำกัดขอบเขตและชี้เฉพาะเจาะจงได้มากขึ้นว่าตนเองมีความสามารถ ความถนัด และมีความสนใจในอาชีพอะไร พัฒนาการดังกล่าวเกิดจากบุคคลได้เชื่อมโยงอัตมโนทัศน์ของตนเข้ากับโลกของงาน โดยผ่านกิจกรรมทางอาชีพต่าง ๆ เช่น การฝึกงาน การทำงานล่วงเวลา ตลอดจนการทำงานอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น กิจกรรมทางอาชีพดังกล่าวนี้เป็นโอกาสให้บุคคลได้ลองผิดลองถูกในหลายอาชีพจนค้นพบความชอบความสนใจที่แท้จริงของตนได้มากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนเข้าสู่อาชีพหรือการศึกษาต่อที่สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพที่แท้จริงของตน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) ขั้นนี้เกิดขึ้นในเยาวชนและผู้ใหญ่ตั้งแต่ อายุ 25 - 44 ปี เป็นช่วงวัยที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่มั่นคง ถาวร และมีความก้าวหน้าในอาชีพ กล่าวคือ บุคคลจะทำงานในสาขาอาชีพที่ตนเองเลือก สร้างสรรค์ผลงานในอาชีพของตน และมุ่งมั่นทำงานเพื่อความก้าวหน้า เช่น การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งความมุ่งมั่นในฐานะทางเศรษฐกิจด้วย

ขั้นที่ 4 ขั้นการธำรงรักษา (Maintenance Stage) ขั้นนี้เกิดขึ้นในวัยผู้ใหญ่จนก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ คือ ตั้งแต่อายุ 45 - 64 ปี เป็นช่วงวัยที่บุคคลดูแลงานอาชีพของตนให้มั่นคง พร้อมกันนั้นก็ปรับปรุงให้ทันสมัย และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับอาชีพของตน ภาวะดังกล่าวนี้บุคคลจะพยายามรักษาระดับความสำเร็จในงานอาชีพของตนท่ามกลางความท้าทายในการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวของตนเองด้วย

ขั้นที่ 5 ขั้นการเสื่อมถอย (Decline Stage) ขั้นนี้เกิดขึ้นในวัยผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป เป็นช่วงวัยที่ชะลอตัวจากการทำงาน วางแผนและใช้ชีวิตแบบผู้เกษียณอายุจากการทำงาน ใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัว เป็นอาสาสมัคร และใช้เวลาทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบมากขึ้น

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ สามารถนำมาสรุปถึง การวางแผนอาชีพของนักเรียน ได้ว่า นักเรียนจะต้องมีการวางแผนตนเองเข้าสู่อาชีพ โดยเริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 14 ปี ที่มีความคิดจินตนาการ มีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ และพัฒนาอัตมโนทัศน์ตนเอง ต่อจากนั้นนักเรียนอายุประมาณ 15 - 24 ปี เริ่มเชื่อมโยงอาชีพต่าง ๆ เข้ากับอัตมโนทัศน์ที่เป็นจริงของตนเองโดยเริ่มชัดเจน และสามารถชี้เฉพาะได้ว่าตนเองมีความชอบ ความถนัดเหมาะสมกับอาชีพอะไร พร้อมทั้งวางแผนแสวงหา

การฝึกฝนอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของตน เมื่อเยาวชนเหล่านี้ได้วางแผนและสามารถเข้าสู่อาชีพที่ตนต้องการได้แล้ว ก็ได้เติบโตเข้าสู่ความเป็นวัยผู้ใหญ่ที่เริ่มทำงานอาชีพอย่างจริงจัง มุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้ตนมีความก้าวหน้ามั่นคง สามารถสร้างหลักฐานให้กับชีวิต หลังจากนั้นก็พัฒนาตนเองเข้าสู่ขั้นการดำรงรักษา ปรับปรุงงานให้ก้าวหน้า เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุซึ่งเป็นขั้นของการเสถียรจากอาชีพการงานหลัก หันมาทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบและเหมาะสมกับชีวิตหลังเกษียณต่อไป

1.5.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ กิ้นซ์เบิร์ก และคณะ ซึ่งประกอบด้วย กิ้นส์เบิร์ก (Ginsburg) แอกเซลราด (Axelrad) และ เฮอร์มา (Herma) (Shen - Miller, McWherter and Bartone, 2013 อ้างถึงใน นิรนาท แสนสา, 2557, น. 18 -19) กิ้นซ์เบิร์ก และคณะ ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาทางอาชีพ และค้นพบข้อสรุปเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางอาชีพซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตามลำดับ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะคิดฝันหรือจินตนาการ (Fantasy Period) เป็นวัยเด็กตอนต้น ช่วงอายุก่อน 11 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา เด็กจะมีความสนใจหรือคิดฝันถึงอาชีพที่ตนอยากเป็นในอนาคตโดยยังไม่ได้คำนึงถึงเหตุผลและสภาพความเป็นจริงของตนแต่จะเลือกตามความคิดจินตนาการ และการได้รับอิทธิพลจากการเห็นกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับอาชีพที่อยู่รอบ ๆ ตัวของพวกเขา

ระยะที่ 2 ระยะทดลองเลือกอาชีพ (Tentative Period) เกิดขึ้นในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น โดยจะเริ่มมีการเลือกอาชีพตามข้อมูลที่ได้ประสบมา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

1. **ขั้นความสนใจ (Interest Stage)** อยู่ในช่วงอายุประมาณ 11 - 12 ปี เด็กจะเริ่มมีความสนใจต่ออาชีพต่าง ๆ ที่ตนได้ประสบ และเริ่มเรียนรู้ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอาชีพอะไร
2. **ขั้นความสามารถ (Capacity Stage)** อายุประมาณ 13 - 14 ปี ในช่วงนี้ วัยรุ่นจะเริ่มตระหนักถึงความสามารถของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับศักยภาพในการประกอบอาชีพ และพิจารณาว่าตนเองจะสามารถทำได้หรือไม่ภายใต้ความสนใจที่ตนเองมีต่ออาชีพนั้น ๆ
3. **ขั้นค่านิยม (Values Stage)** วัยรุ่นอายุประมาณ 15 - 16 ปี จะเริ่มพิจารณาถึงค่านิยมและจัดลำดับความสำคัญของค่านิยมในชีวิตของตนเอง อีกทั้งยังคำนึงถึงวิถีชีวิตในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ในขั้นนี้บุคคลจะพิจารณาว่าอาชีพใดจะสามารถช่วยเติมเต็มให้บรรลุถึงค่านิยมของตนเองได้
4. **ขั้นการเปลี่ยนแปลง (Transition Stage)** เกิดขึ้นในช่วงอายุประมาณ 17 - 18 ปี เป็นช่วงวัยที่บุคคลเริ่มตัดสินใจเลือกอาชีพ และได้เริ่มทดลองลงมือปฏิบัติจริง ตลอดจนเริ่มมีความรับผิดชอบต่อผลดีผลเสียที่เกิดจากการทดลองทำอาชีพนั้น ๆ ของตนด้วย

ระยะที่ 3 ระยะพิจารณาเลือกตามความเป็นจริง (Realistic Period) เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรืออายุระหว่าง 19 - 21 ปี บุคคลเริ่มมีความชัดเจน และเริ่มสามารถระบุอาชีพที่ตนสนใจได้อย่างเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ในระยะนี้มีขั้นตอนย่อย 3 ขั้น ได้แก่

1. ขั้นสำรวจ (exploration Stage) หลังจากสำรวจข้อมูลอาชีพที่เป็นตัวเลือกหลาย ๆ อาชีพแล้ว บุคคลจะจำกัดทางเลือกอาชีพให้แคบลงขึ้นอยู่กับความสนใจในอาชีพ รวมทั้งทักษะและความสามารถของตน

2. ขั้นตกผลึก (crystallization Stage) บุคคลจะมีความชัดเจนในอาชีพและมีความมุ่งมั่นที่จะเข้าสู่สาขาอาชีพที่เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

3. ขั้นพัฒนาลักษณะเฉพาะของอาชีพ (specification Stage) บุคคลจะแสวงหาประสบการณ์ด้านการทำงานหรือหลักสูตรฝึกอบรมที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อการเข้าสู่อาชีพอย่างประสบผลสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายในอาชีพที่เขาได้เลือกไว้

สรุปได้ว่า การวางแผนอาชีพตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องไปที่ละขั้น มีการพัฒนาการตั้งแต่ วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่โดยกายการนำกระบวนการพัฒนาทางอาชีพเก็บเกี่ยวมวลประสบการณ์ต่าง ๆ นำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่อาชีพ

1.6 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ประกอบด้วย

1.6.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลล์แลนด์ (John Lewis Holland)

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลล์แลนด์ สามารถจำแนกออกเป็น 6 ประเภท Holland, 1959 cited in Creager and Deaco, 2012, pp. 46-47 อ้างถึงใน นิรนาท แสนสา, 2557, น. 7-15) ดังนี้

1. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลล์แลนด์ สามารถจำแนกออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1.1 บุคคลที่ชอบงานสภาพเป็นจริง หรือ Realistic (R) คือ บุคคลผู้ชอบลงมือทำสิ่งต่าง ๆ (Doer) ชอบงานการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร สิ่งที่เป็นรูปธรรม จับต้องได้

1.2 บุคคลที่ชอบงานศึกษาค้นคว้า หรือ Investigative (I) คือ บุคคลผู้ชอบคิดในสิ่งต่าง ๆ (Thinker) ชอบงานการสืบสวนสอบสวน แก้ไขปัญหา งานทางวิชาการ วิทยาศาสตร์

1.3 บุคคลที่ชอบงานศิลปะ หรือ Artistic (A) คือ บุคคลผู้ชอบสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ (Creator) ชอบการสร้างสรรคกิจกรรมในงานศิลปะ ภาษา และดนตรี มองตนเองว่าเป็นผู้แสดงออกทางความคิดและความรู้สึก อย่างอิสระ

1.4 บุคคลที่ชอบงานสังคม หรือ Social (S) คือ บุคคลผู้ชอบช่วยเหลือผู้อื่น (Helper) ชอบงานการช่วยเหลือผู้คน งานด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม

1.5 บุคคลที่ชอบงานกล้าคิดกล้าทำ หรือ Enterprising (E) คือ บุคคลผู้ชอบเชิญชวนใจผู้อื่น (Persuader) ชอบงานการจัดการ การเป็นผู้นำ การโน้มน้าวใจ การขายทั้งความคิดและสิ่งของ มองตนเองว่าเป็นผู้เพิ่มพลัง และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น

1.6 บุคคลที่ชอบงานระเบียบแบบแผน หรือ Conventional (C) คือ บุคคลผู้ชอบจัดระเบียบสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นระบบระเบียบ (Organizer) ชอบงานการจัดระบบระเบียบ งานตัวเลข งานบันทึก งานบัญชี และงานที่มีความชัดเจนเป็นระบบระเบียบแบบแผน

จากแนวคิดทฤษฎีของฮอลล์แลนด์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพเป็นทฤษฎีที่ช่วยให้บุคคลสำรวจตนเองและสามารถที่จะประเมินตนเอง บุคลิกภาพ 6 ด้าน เพื่อช่วยให้บุคคลสามารถที่จะมองภาพของตนเองในอนาคต

1.6.2 แฟรงค์ พาสันส์ (Creager and Deaco, 2012, pp. 44-45 อ้างถึงใน นิรนาท แสนสา, 2557, น. 27-30)

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของพาสันส์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลว่ามีขั้นตอนสำคัญ 3 ประการที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ซึ่งสามารถนำมาอธิบายถึงการวางแผนอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ ดังนี้

1. การรู้จักและเข้าใจในคุณลักษณะของตนเองอย่างแจ่มแจ้ง เป็นการสำรวจตรวจสอบเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของตนเองในเรื่องความสนใจ (Interest) ความถนัด (Aptitude) ค่านิยม (Values) ความสามารถ (Ability) และบุคลิกภาพ (Personality) ที่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการวางแผนตัดสินใจเลือกอาชีพ

2. การมีความรู้รอบ และรู้จักในโลกของอาชีพ เป็นการเรียนรู้ข้อมูลอาชีพแต่ละอาชีพที่กว้างขวางหลากหลายรอบด้าน รวมทั้งรู้ถึงรายละเอียดอย่างลึกซึ้งในแต่ละอาชีพ อาทิ ชื่อของอาชีพ ลักษณะการทำงาน คุณสมบัติความรู้ความสามารถที่ใช้ในการทำงาน คุณค่าของอาชีพต่อสังคมประเทศชาติ โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ค่าจ้าง เงินเดือน ข้อดี ข้อจำกัดของการทำงาน คุณสมบัติของผู้ที่จะประสบความสำเร็จในงาน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของการทำงาน

3. การพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของตน เป็นการใช้วิจญาณจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจในคุณลักษณะของตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ประกอบกับความรู้ความเข้าใจในโลกของอาชีพอย่างลึกซึ้ง พิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของตน โดยวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตนกำหนดเป็นเป้าหมายต่อไปในอนาคต

จากทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์ สรุปได้ว่า บุคคลจะมีการวางแผนการเข้าสู่อาชีพได้โดยต้องรู้จักและเข้าใจคุณลักษณะของตนเองได้อย่างแจ่มแจ้งมีความรู้ในเรื่องโลกอาชีพแล้วนำข้อมูลนั้นมาประกอบพิจารณาพิจารณาการตัดสินใจในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

กล่าวโดยสรุป จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอาชีพของนักเรียนที่กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอลล์แลน ทฤษฎีการพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ และกินซ์เบิร์ก ทุกทฤษฎีแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนที่ต้องศึกษาเรียนรู้การเข้าใจตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพที่มีความเหมาะสมกับตนเอง ให้เกิดการพัฒนารทางอาชีพที่ดี ในการดำเนินชีวิต ทั้งของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.7.1 งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ โดยศึกษาวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง และมีความใกล้เคียงกับการพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพได้ ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนแนะแนวอาชีพ มีดังนี้

วัชรภรณ์ พรหมรักษ์ (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2547 ทั้งหมด 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดความสนใจในอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการศึกษาของบิดา มารดา อาชีพของบิดา มีความสัมพันธ์กับความสนใจในหมวดอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนจำนวนที่น้อง อาชีพของมารดา รายได้ของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับความสนใจในหมวดอาชีพอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

เกษราภรณ์ พุทธารักษ์ (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง “การแนะแนวอาชีพ” ที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบความสนใจทางอาชีพ พบว่า เจตคติการเลือกอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 ไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 พบว่า คะแนนเจตคติการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียน เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย

สุกัลยา พรหมเอื้อ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คนและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า ครูช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา

ด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับดีมากนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเรียนและการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับดีมาก

พาสนา นิยมบัตรเจริญ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและควบคุม จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ มาตรการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ แบบบันทึกประสบการณ์ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมกลุ่มกลุ่ม พบว่า 1) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากมาตรการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนจากมาตรการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากมาตรการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพทำให้นักเรียนได้รู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ทักษะและบุคลิกภาพของตนเองมากขึ้นซึ่งทำให้นักเรียนตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพให้สอดคล้องกับตนเอง

ชนภา สีนะทิพย์ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2,365 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า 1) นักเรียนมีแรงจูงใจในการเลือกอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และ ความก้าวหน้าด้านบริการสังคม และ การทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านค่าตอบแทน และ สวัสดิการ ด้านความมีอิสระ ด้านความมีอำนาจ และ การเป็นผู้นำ และ ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเลือกอาชีพทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 3) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกอาชีพทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพัตรา ถนอมรัตน์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2552 ตัวอย่างจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมกลุ่ม 12 กิจกรรม และแบบทดสอบวุฒิภาวะทางอาชีพ ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพแต่ 83.95/ 89.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้

กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นเรศ กันธะวงค์ อรจิรา ธรรมไชยงกูร และประยुท เทียมสุข (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาผลโปรแกรมการเตรียมตัวสู่โลกอาชีพเพื่อเพิ่มความพร้อมในการสมัครงานของนักเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความพร้อมในการสมัครงาน แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมตัวสู่โลกอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความพร้อมในการสมัครงานภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความพร้อมในการสมัครงานสูงกว่าคะแนนจากแบบวัดความพร้อมในการทำงานของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองแสดงความคิดเห็นว่าโปรแกรมทำให้นักศึกษาเรียนรู้ ด้านความสนใจ บุคลิกภาพ ทักษะ ความถนัด ค่านิยมทางอาชีพ และความรู้เรื่องโลกอาชีพตลอดจนเทคนิคและวิธีการสมัครงานสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ใช้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการสมัครงานและมีแนวทางในการพัฒนาตนเอง

พันธุ์ทิพย์ พัชรพงศ์พรรณ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง การศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 1,106 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ กลุ่มตัวอย่าง 494 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยทั้งหมด 5 ด้าน อยู่ในระดับสูง ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วชิรวิทย์ มาลาทอง (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา ปีการศึกษา 2556 กลุ่มตัวอย่าง 56 คน เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีนักเรียนในกลุ่มทดลอง 28 คน และ กลุ่มควบคุม 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเอง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพที่มีผลต่อการที่มีผลต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา และภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองในการเลือกอาชีพสูงกว่าเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัญจนภัส เกตุโรจน์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ทวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต ในปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับรู้ในภาวะด้านอาชีพ และชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

เก็จกาญจน์ กนกแก้ว (2559) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วแบ่งโดยการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน นักเรียนกลุ่มทดลองได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมภาวะทางอาชีพ ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมภาวะทางอาชีพ ชุดกิจกรรมแนะแนว และ แบบสอบวัดภาวะทางอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีภาวะทางอาชีพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนกลุ่มทดลองมีภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อมีภาวะทางอาชีพหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ปิยวรรณ ปรีชากุล (2559) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ระยะหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะหลังการทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพไม่แตกต่างกับระยะหลังการทดลอง

1.7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เทย์เลอร์ และเบทซ์ (Taylor&Betz, 1983) สำนวจความคาดหวังเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนโดยศึกษาถึงทักษะ กิจกรรม ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยระบบการเลือกอาชีพจากทฤษฎีภาวะทางอาชีพของไครท์ (Crites, 1981) ด้วยการประเมินระบบความสามารถของตนเองที่เกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การแก้ปัญหา การวางแผน

การประเมินตนเอง พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ สามารถทำนายการลังเลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำ จะมีความลังเลในการเลือกอาชีพ โดยไม่พบความแตกต่างของเพศในการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพและไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพกับความสามารถทางการศึกษา

บังเลย์ (Bangley, 1992) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาทางอาชีพต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ทำการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกอาชีพ 2 กลุ่ม โดยวัดระดับความเชื่อมั่นและความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มประชากร ด้วยมาตรวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (CDMSSES) ผลการวิจัยพบว่า รับข้อมูลการรับรู้ความสามารถของตน(SEIT), มีระดับความไม่มั่นคงในการเลือกเป้าหมายต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้วย t-test และ SEIT มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การปรึกษาทางอาชีพจะช่วยให้กลุ่มที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกอาชีพ มีการพัฒนาการในด้านการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และยังช่วยลดความไม่มั่นคงในการเลือกอาชีพได้เป็นอย่างดี

ด็อด (Dodd, C.F, 2013) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวุฒิภาวะด้านอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมในเท็กซัส ด้วยโปรแกรม 4 - H Healthy Lifestyles วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้มีการประเมินแรงบันดาลใจในอาชีพ วุฒิภาวะด้านอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพตามความสามารถของตนเองในหมู่เยาวชนในเท็กซัส ด้วยโปรแกรม 4 - H Healthy Lifestyles ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 350 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการได้ส่งผลกระทบต่อทางเลือกอาชีพและพัฒนาเยาวชนให้มีความพร้อมที่จะทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพและความเชื่อมั่นในงานระดับสูงขึ้นมีความจำเป็นในการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพ

โรช (Roach, S. W, 2015) ได้ศึกษาเรื่อง ประโยชน์ของหลักสูตรวิชาชีพในโครงการของการเลือกศึกษาและวุฒิภาวะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนมัธยม วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อตรวจสอบผลของหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทในรัฐเทนเนสซี จำนวน 79 คน ผลการศึกษพบว่า นักเรียนจากหลักสูตรวิชาชีพในโครงการของการเลือกศึกษามีวุฒิภาวะด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบรรทัดฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอาชีพ จะเห็นได้ว่า มีการศึกษาวิจัยที่หลากหลาย ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่พัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ซึ่งช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองด้านอาชีพ รู้จักโลกกว้างทางอาชีพ และสามารถตัดสินใจวางแผนเข้าสู่อาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจในการนำกิจกรรมแนะแนวมาใช้พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการวางแผนพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมแนะแนวมีรายละเอียดดังนี้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545, น. 81) ได้กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้แก่ผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงาน บริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ การปรับตัวทั้งด้านการเรียนส่วนตัวและสังคม ตลอดจนการวางแผนอนาคตด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

สมร ทองดี และปราณี रामสูตร (2545, น. 11) กล่าวว่า ความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นมวลงประสพการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละ คนแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

กรมวิชาการ (2546) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนา ศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

กัลยา พรหมเอื้อ (2550, น. 49) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 21) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนด เป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

ชุดิมา ทองมีขวัญ (2560, น. 19) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนา ป้องกัน แก้ปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียนหรือผู้รับบริการ โดยครอบคลุม 3 ด้าน ด้านการศึกษา อาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองเข้าใจสิ่งแวดล้อม ปรับตัวให้เข้าสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข และพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งช่วยให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจตนเอง มีความสามารถในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต รวมทั้งสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

2.2 ความหมายของชุดิกิจกรรมแนะแนว

มยุรี วิสุตราศัย (2547, น. 34) กล่าวว่า ชุดิกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยใช้สื่อประกอบ เช่น นิทาน เกม เพลง บทบาทสมมุติ เอกสารที่บันทึกรายละเอียดของกิจกรรม รูปภาพ ใบความรู้วีดิโอวีดีทัศน์ แลกเปลี่ยนที่เสียง แบบฝึกหัดก่อนและหลังการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิชาหรือ หน่วยงานการสอนเพื่อช่วยให้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายและเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จินตนา บัวเผียน (2550, น. 21) กล่าวว่า ชุดิกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดหมายเพื่อฝึกพัฒนาป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาของผู้รับบริการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามขอบข่ายของงานแนะแนวด้านการศึกษาอาชีพส่วนตัวและ สังคม

ศิริลักษณ์ ละเอียดอ่อน (2552, น. 8 อ้างถึงใน เป็นไทยไท เทวิน (2556, น. 52) ชุดิกิจกรรม หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเพื่อช่วยผู้เรียนเพิ่มพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งจะทำในลักษณะของสื่อ ประสมประกอบด้วยคู่มือครูและชุดิกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น เกม การอภิปราย กรณีศึกษา ตัวอย่างการแสดงบทบาท สมมติสถานการณ์จำลอง ตลอดจนการใช้สื่ออุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหากิจกรรม สอดคล้องกับ สุรีพันธุ์ ภูศรี (2546) ได้ให้ความหมายว่า ชุดิกิจกรรมแนะแนว คือ เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆกิจกรรมที่นำมาประกอบด้วย คู่มือ ผู้ให้บริการซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คู่มือผู้รับบริการซึ่งมี ใบงานใบความรู้และแบบทดสอบก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม และสื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ

มิเรียม ชันสุวรรณ (2554, น. 28) กล่าวว่า ชุดิกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือ ทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมซึ่งนำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบโดยมุ่งเน้น เฉพาะเจาะจง เพื่อการพัฒนาการป้องกันและการแก้ไขปัญหาผู้รับบริการให้มีจิตลักษณะหรือพฤติกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำราญ วงศ์ขวัญ (2558, น. 16) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ และกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำในลักษณะของสื่อประสมประกอบไปด้วยคู่มือครูและโปรแกรมกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เช่น เกมการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

สุวดี ชูแสง (2561, น. 43) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง สื่อการเรียน การสอนที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมแนะแนว และรวบรวมไว้โดยมีสื่อหลากหลายชนิดประกอบไปด้วย คำชี้แจง ชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมาย กิจกรรม และขั้นตอนการทำกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ในคาบกิจกรรมแนะแนว ซึ่งรวบรวมโดยมีสื่อ ใบงาน ใบความรู้ สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ หลากหลายชนิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 24) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งความรู้ ทั้งด้าน การศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม เพื่อนำใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพได้ เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรม และจริยธรรมแก่ผู้เรียน
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

อุษณีย์ วิสิทธิ์ (2546, น. 58) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดแก่ผู้รับบริการคือการเสริมสร้างให้ผู้รับบริการดำเนินชีวิตส่วนตัวโดยราบรื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยสันติสุข

สมร ทองดี และปราณี รมณี รมสูตร (2555, น. 5-6) กล่าวว่า ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะพึงได้รับจากกิจกรรมและควรพิจารณาด้วยว่าประโยชน์ที่พึงได้นาน ๆ สอดคล้องกับ

ตัวผู้รับบริการและสภาพสังคมหรือไม่ อย่างไร กับทางควรศึกษาทำความเข้าใจให้กระจ่างในวัตถุประสงค์ และเป้าหมายแล้วดำเนินกิจกรรมให้สู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายนั้น หากดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนา กิจกรรมแนะแนวโดยขาดความใส่ใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ไม่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับชีวิตและสิ่งแวดล้อมของผู้รับบริการ โอกาสที่จะดำเนินงานแนะแนวให้เกิดประสิทธิภาพก็เป็นเรื่องยาก และในสถานการณ์ที่เป็นจริงของการจัดกิจกรรมแนะแนวของหลายแห่งทั้งในและนอกประเทศก็ยังมีปัญหาและต้องการพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวเพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีความสามารถวางแผนการศึกษา อาชีพได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับตนเอง รวมทั้งสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามศักยภาพของตนเอง

2.4 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546, น. 2) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่ง พัฒนาสร้างเสริม ป้องกันและแก้ปัญหา ให้กับทุกกลุ่มคนทั้ง เด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ใน ขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งมีรูปแบบและเทคนิคที่หลากหลาย อาจเป็นเป็นกิจกรรมโดยตรงหรือผสมผสานในการ เรียนการสอน การฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม ดังนั้นกิจกรรมแนะแนว จึงมีความสำคัญ ต่อผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้รับบริการและผู้ให้บริการ มีแนวทางในการจัดดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนในทุกด้าน ทุกวัย ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ

นิตยา เรืองแป้น (2553, น. 77) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแนะแนว ช่วยให้นักเรียนได้รู้จัก และเข้าใจตนเองอย่างถูกต้อง เข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้รู้จักเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด และเหมาะสม สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ตนประสบอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนการดำเนินชีวิต ในปัจจุบันและในอนาคตของตนเองได้ สามารถนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามทุกด้าน

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวหรือปรับพฤติกรรมของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมพัฒนาให้มีความสามารถ มีทักษะที่จำเป็น การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งรู้จักคิดและตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ รู้จักวางแผน การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่การประกอบอาชีพได้ สามารถนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมแนะแนวยังช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีคุณค่าทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัว ช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู และระหว่างครูกับผู้ปกครอง

2.5 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545, น. 29-41) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนามากิจกรรมแนะแนว สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนาในการพัฒนามากิจกรรมแนะแนวควรครอบคลุมขอบข่ายของการแนะแนว ทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยในด้านต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ ในการพัฒนามากิจกรรมแนะแนว โดยให้สอดคล้องกับปรัชญาการแนะแนวที่มุ่งเน้นในการพัฒนาเสริมสร้างตนเองสามารถแก้ไขปัญหาป้องกันปัญหาได้

2. ลักษณะของผู้รับบริการการพัฒนามากิจกรรมแนะแนวจะต้องเสาะจะต้องจัดจะต้องจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละวัย ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 3 วัย ได้แก่

2.1 วัยเด็ก เป็นวัยที่ชอบสนุกสนาน สนุกสนาน สนใจการเล่น รับรู้เชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม ควรเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ปนเล่น ส่งเสริมการแสดงออก การใช้สื่อหรือกิจกรรมสอดแทรกการพัฒนาทางสังคม และเน้นกิจกรรมกลุ่ม

2.2 วัยรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ต้องการยอมรับแสวงหาเอกลักษณ์และบทบาท สนใจการมีอุดมการณ์แห่งชีวิต มีพลังมากกว่าทางด้านร่างกาย ความคิดและปัญญา ควรเน้นกิจกรรมแบบกลุ่ม และให้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด การฝึกทักษะทางสังคม ด้านการยอมรับส่งเสริมกิจกรรมประเภทที่ช่วยให้ได้แสดงออกให้มีการคิดวิเคราะห์ กรณีศึกษา ใช้สื่อ เกม เพลง และกระบวนการกลุ่มที่สอดคล้องกับยุคสมัย

2.3 วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีประสบการณ์มีชีวิตหลายด้าน สถานะทางสังคมมีอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แต่อาจมีปัญหาบางประการที่เกี่ยวกับการปรับตัวทางอาชีพและสังคม ควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้ บริการเน้นการคิดวิเคราะห์หาสาเหตุผลและเสนอแนวคิด ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ให้ผู้รับบริการเรื่องสนุกสนานหรือของทำทางมากเกินไป

พิทยาภรณ์ พิทยธรรกุล (2546, น. 52) กล่าวว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวทางกระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการจัดกิจกรรมกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากที่สุด ผู้จัดกิจกรรมเป็นเพียงผู้กระตุ้นกับบรรยากาศและเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมเท่านั้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 22) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน
2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยาลัยศรัทธาของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนว ให้ครอบคลุม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษา และชั้นปี

5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมเวลา จัดกิจกรรม หลักฐานการทำกิจกรรม และการประเมิน

6. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรมจุดประสงค์ เวลา เนื้อหาสาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ และการประเมินผล

7. จัดกิจกรรมแนะแนว ตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวและประเมินผลการจัดกิจกรรม

8. ประเมินเพื่อตัดสินผลและสรุปรายงาน

วรรณิษา พลอดโปร่ง (2555, น. 52) กล่าวว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุม ขอบข่ายการแนะแนว ในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม จัดให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้รับบริการในแต่ละวัยที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 วัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่

เป็นไท เทวินทร์ (2556, น. 49) กล่าวว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวที่กำหนดไว้ก็เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนซึ่งจะได้รับการแนะแนวอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีใจรักที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับการใช้ชีวิตประจำวันทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้การจัดกิจกรรมแนะแนวในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาจะมุ่งเน้นการแนะแนวเฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้น เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รู้จักตนเอง และรู้จักแนวทางการเรียน เพื่อให้มีทักษะในการตัดสินใจ เลือกแนวทางการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

นิรนาท แสนสา (2558, น. 58- 61) กล่าวว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอาชีพ ต้องจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยของผู้รับบริการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายแนะแนวทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีจำนวนกิจกรรมที่ครอบคลุมเพียงพอและใช้บริการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องถือเอาประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญหลักการประโยชน์สูง – ประหยัดที่สุด ซึ่งแต่ละแนวทางมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมแนะแนวอาชีพในชั้นเรียน เป็นวิธีการพื้นฐานที่ครูแนะแนวจัดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ เป็นวิธีการที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างพร้อมกันคราวละหลาย ๆ คน โดยที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูแนะแนวจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ทั้งครูและศิษย์จะได้ใช้ช่วงเวลาให้เกิดคุณค่าต่อการเรียนรู้จากตนเองและโลกของอาชีพพร้อมกัน ซึ่งในปัจจุบันลักษณะของอาชีพ

ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมากเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่เชื่อมเข้าหากันอย่างไม่หยุดยั้ง แนวทางที่ครูแนะแนวจะสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพประกอบด้วย

- 1.1 สำรวจความต้องการข้อมูลด้านอาชีพของผู้รับบริการ
- 1.2 กำหนดหัวข้อชื่อกิจกรรมแนะแนว
- 1.3 จัดลำดับหัวข้อกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้สอดคล้องและมีลำดับก่อนหลังที่เหมาะสม
- 1.4 กำหนดระยะเวลาที่ใช้กิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของกิจกรรม
- 1.5 จัดทำแผนกิจกรรมแนะแนวตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้
- 1.6 ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ผู้รับบริการได้รู้จักตนเอง และรู้จักโลกอาชีพเพื่อตัดสินใจและวางแผนเข้าสู่อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคร่าวต่อไป

2. สื่อสิ่งพิมพ์/โสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ สื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับอาชีพ ในที่นี้หมายถึงหนังสือ วารสาร แผ่นพับ ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่ผู้รับบริการสามารถศึกษาค้นคว้าเพื่อทำความรู้จักรายละเอียดของอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง และกลุ่มเล็กตามความสนใจของแต่ละคน สำหรับโสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง วีดิทัศน์ สไลด์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ซึ่งมีเนื้อหานำเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวของการประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งภาพและเสียงให้ผู้รับบริการได้ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งครูแนะแนวควรจัดหารวบรวมทั้งอาจผลิตขึ้นเองในบางส่วนเพื่อให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ แนวทางในการให้ข้อมูลด้านอาชีพในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุประกอบด้วย

- 2.1 วางแผนการให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ
- 2.2 ดำเนินการจัดหาผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ
- 2.3 ให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ
- 2.4 ประเมินผลการบริการสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพให้บริการที่ดียิ่งขึ้น

3. แหล่งข้อมูลอาชีพที่เป็นสื่อออนไลน์ ในปัจจุบันในสื่อออนไลน์ที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายและมีอยู่อย่างแพร่หลาย โดยมีอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ คอมพิวเตอร์ Smartphone และ Tablet ที่เป็นช่องทางที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูล และมีปฏิสัมพันธ์กันอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสื่อออนไลน์เหล่านี้นอกจากบุคคลจะใช้เป็นช่องทางการเข้าถึงเรื่องราวบันเทิง ติดต่อบุคคลกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูง หรือเป็นแหล่งซื้อขายสินค้าแล้ว ยังเป็นช่องทางสำหรับศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับโรคของอาชีพด้วย แนวทางในการให้แหล่งข้อมูลอาชีพ ที่เป็นสื่อออนไลน์ ประกอบด้วย

- 3.1 วางแผนการให้บริการแหล่งข้อมูลอาชีพที่เป็นสื่อออนไลน์
- 3.2 ดำเนินการจัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลอาชีพที่เป็นสื่อออนไลน์ไว้ให้บริการ
- 3.3 ให้แหล่งให้บริการแหล่งสืบค้นข้อมูลอาชีพเสริมออนไลน์
- 3.4 ประเมินผลการบริการแหล่งสืบค้นข้อมูลอาชีพด้วยสื่อออนไลน์

4. การบรรยาย อภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ การจัดกิจกรรมที่มีการบรรยาย หรืออภิปรายเกี่ยวกับอาชีพเป็นการให้ข้อมูลด้านอาชีพที่ละเอียดเฉพาะด้านตามหัวข้อที่ครูและผู้รับบริการสามารถร่วมกันกำหนดขึ้นได้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวจะทำให้ทรศนะที่หลากหลายจากวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับในสาขาอาชีพนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักโลกกว้างทางอาชีพมากยิ่งขึ้น แนวทางในการแนะแนวอาชีพโดยจัดบรรยาย อภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ ประกอบด้วย

- 4.1 กำหนดหัวข้อการบรรยายอภิปราย
- 4.2 สรรหาเรียกรที่เข้ากับประเด็นการบรรยายอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ
- 4.3 จากจดหมายทำจดหมายเชิญและประสานกับวิทยากร
- 4.4 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้รับบริการเข้าร่วมฟังบรรยายอภิปราย
- 4.5 ดำเนินการจัดกิจกรรมการบรรยายอภิปรายตามกำหนดการ
- 4.6 ประเมินผลการจัดกิจกรรมบรรยายอภิปราย

5. การให้การศึกษาด้านอาชีพ เป็นบทบาทสำคัญของผู้ให้การปรึกษาที่จะช่วยให้ผู้รับ การปรึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับตนเอง

การให้การศึกษาด้านอาชีพ มีแนวทางสำคัญ คือ

1. การเตรียมการให้การศึกษาด้านอาชีพแก่ผู้รับบริการ โดยการประชาสัมพันธ์ กำหนดช่วงเวลา สถานที่ และบุคลากร ที่พร้อมให้บริการปรึกษา
 2. ดำเนินการให้บริการปรึกษาอาชีพ ตามช่วงเวลาและความต้องการของผู้รับบริการ ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม
 3. ประเมินผลการให้บริการปรึกษาอาชีพเพื่อนำมาพัฒนาการบริการให้ดียิ่งขึ้น
- การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับนักเรียน ดังนี้
1. กิจกรรมแนะแนวอาชีพในชั้นเรียน
 2. สื่อสิ่งพิมพ์/โสตทัศนวัสดุเกี่ยวกับอาชีพ

3. แหล่งข้อมูลอาชีพที่เป็นสื่อออนไลน์
4. การบรรยาย อภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ
5. การให้การปรึกษาด้านอาชีพ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว สามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม ความพร้อม เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้ข้อมูลโลกอาชีพ มีทักษะและประสบการณ์อาชีพ โดยนำข้อมูลมาพิจารณาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนเองเห็นคุณค่าในการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกประกอบอาชีพอนาคต พัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในอาชีพและชีวิตได้อย่างมีความสุข

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

อุษณีย์ วิสุทธิ์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ผลการวิจัยพบว่า (1) เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังใช้แผนกิจกรรมแนะแนวปกติสูงกว่าก่อนใช้แผนกิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน แต่หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมาก

กานติมา ศรีทิพย์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราษฎร์ใหญ่ อ่างกุศลจันทิยา จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เป็นไท เทวินทร์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) ในระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลอง

ธนากร จักรหา (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) ความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) ตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า กิจกรรมแนะแนว สามารถพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การใช้กิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนา ความกตัญญูการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การเสริมสร้างทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิต การพัฒนาพฤติกรรมกรเป็นผู้นำ การพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการวางแผนอาชีพโดยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพของตนเอง ข้อมูลโลกอาชีพ ซึ่งจะช่วยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจและวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับตนเองในอนาคตต่อไปได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบแผนการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 440 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการวัดความสามารถการวางแผนอาชีพของนักเรียน 12 ห้องเรียน แล้วเปรียบเทียบจับคู่ห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน โดยคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัด
กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)	M	SD
ม.5/1	45	4.01	0.64
ม.5/2	42	3.88	0.69
ม.5/3	40	3.92	0.76
ม.5/4	43	3.99	0.65
ม.5/5	35	4.57	0.69
ม.5/6	33	4.17	0.88
ม.5/7	35	4.39	0.80
ม.5/8	35	4.43	0.80
ม.5/9	30	3.77*	0.62
ม.5/10	38	4.07	0.81
ม.5/11	30	3.83*	0.57
ม.5/12	34	3.95	0.82

จากตารางที่ 3.1 พบว่า ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพอยู่ในระดับใกล้เคียงกันจำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/11 โดยมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 3.77 (S.D = 0.62) และ 3.83 (S.D. = 0.57) ตามลำดับ จึงคัดเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ห้องเรียนที่มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 4.57 (S.D. = 0.69)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีดังนี้

2.1 แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1 แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการวางแผนอาชีพ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพให้สอดคล้องและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อ โดยแบ่งข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพตามองค์ประกอบของนิยามศัพท์เฉพาะได้ดังนี้ ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง จำนวน 13 ข้อ ด้านข้อมูลอาชีพและโลกอาชีพ จำนวน 14 ข้อ ด้านการวางแผนเข้าสู่อาชีพ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งแบบวัดฉบับนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.1.3 นำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้านความตรง (Validity) โดยนำข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเบื้องต้น คือ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้สร้างแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 แบ่งเป็นความสามารถในการวางแผนอาชีพ ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง จำนวน 10 ข้อ ด้านข้อมูลอาชีพและโลกอาชีพ จำนวน 10 ข้อ ด้านการวางแผนเข้าสู่อาชีพ จำนวน 10 ข้อ และปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1.4 นำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่คัดเลือกไว้ได้ทั้งสิ้น 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ จากนั้นนำผลการตอบแบบวัดมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พิจารณาจากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ (Item – total Correlation: IOC) ของข้อคำถามทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง .21 ถึง .42 จำนวน 24 ข้อ

2.1.5 นำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนทั้งสิ้น 24 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .92

2.1.6 นำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพที่มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงที่เหมาะสมไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่าง แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบวัดแต่ละข้อต่อไปนี้ และพิจารณาให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดให้ ดังนี้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
0	<u>ด้านรู้จักและเข้าใจตนเอง</u> นักเรียนทราบถึง จุดเด่น ข้อดี ของตนเอง					
00	นักเรียนรู้จักและเข้าใจความถนัดของตนเอง					

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความ มีการให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพน้อย

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพมาก

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพมากที่สุด

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนแบบวัด (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น. 100) ดังนี้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีความความสามารถในการวางแผนอาชีพ

มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนอาชีพมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนอาชีพน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนอาชีพ

น้อยที่สุด

ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

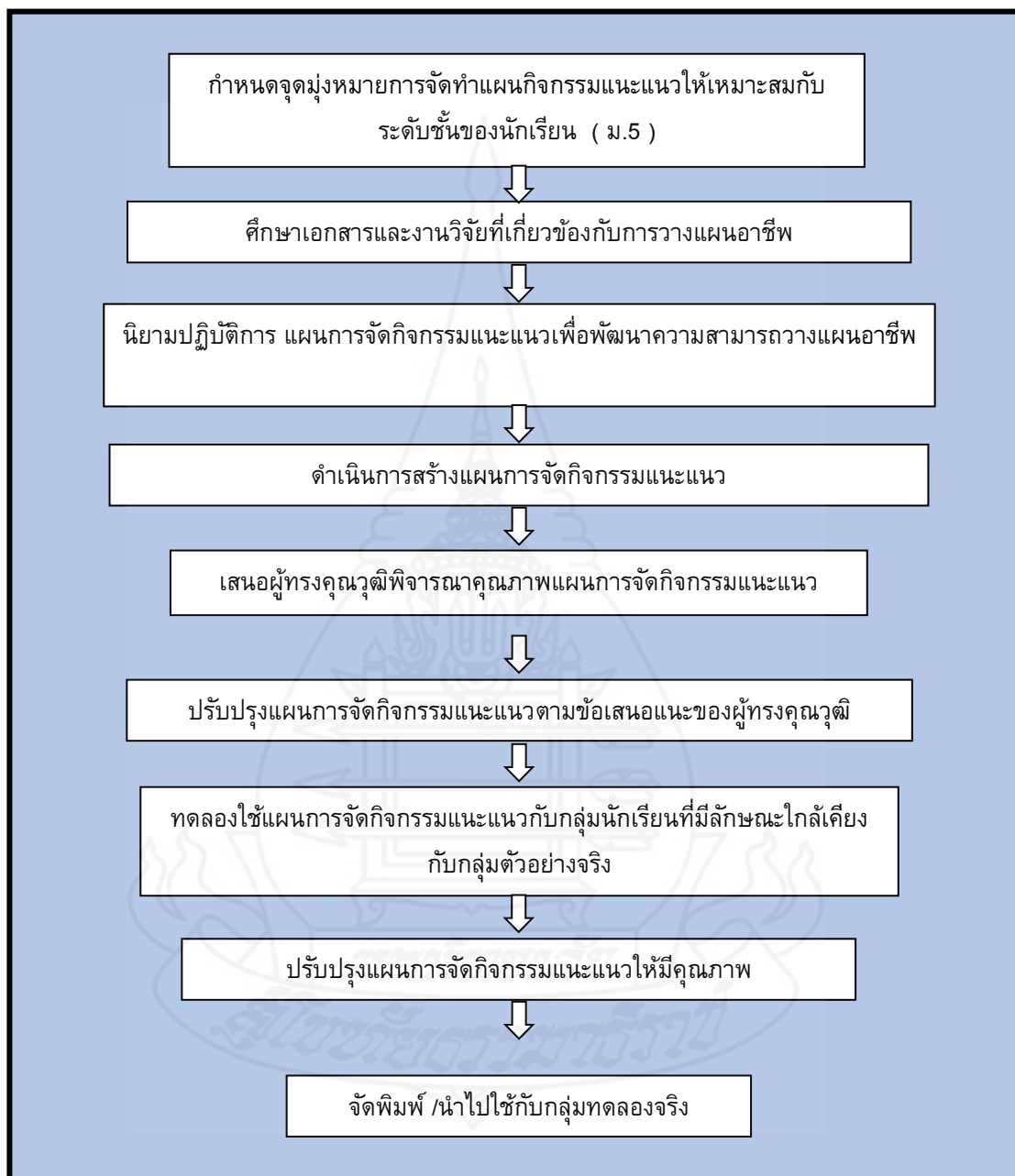
2.2.1 ศึกษาวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยกำหนดชื่อกิจกรรม แนวคิด วัตถุประสงค์ ระยะเวลาที่ใช้ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม ให้สอดคล้องนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.3 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ตรวจสอบรายละเอียด แล้วจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างชื่อกิจกรรม แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมและการประเมินผลกิจกรรม

ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอน การสร้าง และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตัวอย่าง แบบพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมแต่ละแผน โดยทำ เครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวต่อไป

แผน กิจกรรม	ประเด็นสำคัญในแผนกิจกรรม	ระดับความเหมาะสมของ					ข้อเสนอแนะ
		ประเด็นในแผนกิจกรรม					
		5	4	3	2	1	
ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม						
	แนวคิด/สาระสำคัญ มีเนื้อหา สาระ ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นสำคัญ						
	ระยะเวลาที่ใช้ มีระยะเวลา ในการดำเนินกิจกรรมเหมาะสม กับเนื้อหาสาระของกิจกรรม ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน						
	วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และแนวคิดของกิจกรรม						
	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสมกับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์						
	สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/ แหล่งสืบค้นข้อมูล สอดคล้อง กับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน						

แผน กิจกรรม	ประเด็นสำคัญในแผนกิจกรรม	ระดับความเหมาะสมของ ประเด็นในแผนกิจกรรม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการ ที่เหมาะสมครอบคลุม วัตถุประสงค์						
	รวม						

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมในประเด็นในแต่ละแผนกิจกรรมถึงความเหมาะสม มีการให้คะแนน มีดังนี้

มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

มาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรม (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น. 100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนวนอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ในการวิจัยแสดงดังตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยตามด้าน นิยามปฏิบัติการ	การแปลความหมาย
1. ปฐมนิเทศ	-	4.66	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2. นิ้แหละตัวฉัน	การรู้จักและ	4.62	4.72	เหมาะสมมากที่สุด
3. ทางไปสู่ดวงดาว	เข้าใจตนเอง	4.81		
4. อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน	ข้อมูลอาชีพ	4.81		
5. คณะ/สาขาสู่โลกอาชีพ	และโลกอาชีพ	4.62	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
6. โลกกว้างทางอาชีพ		4.38		
7. อยากเป็นอะไรกันจ๊ะ	การวางแผน	4.24		
8. เส้นทางอาชีพสู่อนาคต	เข้าสู่อาชีพ	4.67	4.48	เหมาะสมมากที่สุด
9. ยืนหยัดความมั่นใจ		4.53		
10. ปัจฉิมนิเทศ	-	4.76	4.76	เหมาะสมมากที่สุด
รวม		4.61	4.61	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 3.2 พบว่า ผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยโดยแบ่งเป็นด้านตามนิยามปฏิบัติการได้ดังนี้ ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.72 คะแนน ด้านข้อมูลและโลกอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 4.60 คะแนน ด้านการวางแผนเข้าสู่อาชีพ คะแนนเฉลี่ย 4.48 คะแนน และผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวทั้งฉบับมีคะแนนเฉลี่ย 4.61 คะแนน ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวทั้งหมด 10 ชุดกิจกรรม อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไว้ดังนี้ 1) ผู้วิจัยควรเพิ่มจำนวนการจัดกิจกรรมแนะแนวจากเดิม 1 ครั้ง/สัปดาห์ เพิ่มเป็น 2 ครั้ง/สัปดาห์ 2) การปรับวัตถุประสงค์แต่ละแผนกิจกรรมให้ครบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย 3) การเปลี่ยนชื่อกิจกรรม ครั้งที่ 6 จากเดิมชื่อกิจกรรมว่า โลกกว้างทางอาชีพที่ค้นพบ ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้เปลี่ยนเป็น โลกกว้างทางอาชีพ 4) การปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา เนื่องจากแผนกิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 2, 3 และ 4 มีขั้นตอน

ของกิจกรรมมากเกินไปเวลาที่กำหนดไว้ และ 5) การปรับเนื้อหาในชั้นสรุปของขั้นตอนการจัดกิจกรรมและการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.2.4 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 กิจกรรม ไปดำเนินการทดลองในการจัดกิจกรรมกับนักเรียนกลุ่มทดลองต่อไป

3. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - Posttest Control Group Design) ดังนี้แสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แบบแผนการทดลองแบบ Pretest - Posttest Control Group Design

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	$T_1 E$	X_1	$T_2 E$
RC	$T_1 C$	X_2	$T_2 C$

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X_1	แทน	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
X_2	แทน	การใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ
$T_1 E$	แทน	การสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
$T_2 E$	แทน	การสอบก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
$T_1 C$	แทน	การสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
$T_2 C$	แทน	การสอบหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 กิจกรรม และแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

4.2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 12 ห้องเรียน ตอบแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ และคัดเลือกห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด จำนวน 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยเก็บคะแนนการตอบแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

4.3 ขณะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที และนำกิจกรรมแนะแนวแบบปกติไปทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยมีรายละเอียดการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	กิจกรรม
1	1 กรกฎาคม 2563	ปฐมนิเทศ
2	2 กรกฎาคม 2563	นี้แหละตัวฉัน
3	3 กรกฎาคม 2563	ทางไปสู่ดวงดาว
4	8 กรกฎาคม 2563	อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
5	10 กรกฎาคม 2563	คณะ/สาขาสู่โลกอาชีพ
6	13 กรกฎาคม 2563	โลกกว้างทางอาชีพ
7	15 กรกฎาคม 2563	อยากเป็นอะไรกันจ๊ะ
8	20 กรกฎาคม 2563	เส้นทางอาชีพสู่ออนาคต
9	24 กรกฎาคม 2563	ยืนหยัดความมั่นใจ
10	29 กรกฎาคม 2563	ปัจฉิมนิเทศ

4.4 หลังการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นชุดเดิม ไปประเมินหลังการทดลองกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดกิจกรรมครั้งสุดท้าย และนำคะแนนที่ได้ไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4.5 นำคะแนนก่อนการทดลองและหลังทดลองที่ได้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ และเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

5.2.1 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.2 การหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (*Dependent t - test*) ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวัดก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

5.3.2 การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (*Independent t - test*) ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาค่าที่
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

2.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	t	Sig
กลุ่มทดลอง	30	3.83	0.57	8.74	.108
กลุ่มควบคุม	30	3.77	0.62		

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 3.83 (SD = 0.57) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 3.77 (SD = 0.62) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการวางแผนอาชีพไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของกลุ่มทดลอง (n = 30)

กลุ่มตัวอย่าง	M	SD	t	Sig
ก่อนการทดลอง	3.83	0.57	15.10**	.000
หลังการทดลอง	4.73	0.43		

** P < .01

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 3.83 (SD = 0.57) หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 4.73 (SD = 0.43) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถใน

การวางแผนอาชีพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

3.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	t	Sig
กลุ่มทดลอง	30	4.73	0.43	18.385**	.000
กลุ่มควบคุม	30	4.20	0.12		

** $P < .01$

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 4.73 (SD = 0.43) ซึ่งสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการวางแผนอาชีพเท่ากับ 4.20 (SD = 0.12) แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2.2 ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 440 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการวัดความสามารถการวางแผนอาชีพของนักเรียน 12 ห้องเรียน แล้วเปรียบเทียบจับคู่ห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีดังนี้

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.4.1 ขั้นตอนการทดลอง

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปเสนอ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 กิจกรรม และแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

2) ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 12 ห้องเรียน ตอบแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ และคัดเลือกห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการวางแผนอาชีพใกล้เคียงกันมากที่สุด จำนวน 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยเก็บคะแนนการตอบแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

1.4.2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที และนำกิจกรรมแนะแนวแบบปกติไปทดลองกับกลุ่มควบคุม

1.4.3 ขั้นตอนหลังการทดลอง

1) ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นชุดเดิมไปประเมินหลังการทดลองกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดกิจกรรมครั้งสุดท้าย และนำคะแนนที่ได้ไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

2) นำคะแนนก่อนการทดลองและหลังทดลองที่ได้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1.5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- 1) หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 2) การหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach)

Cronbach)

1.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 1) การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (*Dependent t - test*) ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการวัดก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
- 2) การทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (*Independent t - test*) ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

2. อภิปรายผล

2.1 สรุปผลการวิจัย

2.1.1 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2.1.2 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

2.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.2.1 ผลการทดลองตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่าก่อนทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพซึ่งในชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นนั้น ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมทั้งหมด 10 กิจกรรม ใช้เวลากิจกรรมละ

50 นาที โดยแยกกิจกรรม ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกจะเน้นให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในด้านของ ความสนใจ ความถนัด ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง ส่วนที่ 2 คือ เน้นข้อมูลอาชีพและโลกของอาชีพ ต้องการให้นักเรียนทราบลักษณะของอาชีพและคุณสมบัติของอาชีพ มีความรอบรู้เรื่องของตลาดแรงงาน ปัจจุบันและอนาคต แนวโน้มของการมีงานทำ ส่วนสุดท้าย เน้นการวางแผนเข้าสู่อาชีพ นักเรียนสามารถ วางแผนตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม สอดคล้องกับความถนัดของตนเอง กิจกรรมแนะแนว มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนและชุดกิจกรรมที่จัดขึ้นส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม โดยกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน กรณีตัวอย่าง การระดมความคิด การแสดงบทบาทสมมติ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจและค้นหา ตนเอง การทำแบบวัดบุคลิกภาพเพื่อทราบถึงอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง สามารถเลือกและ ตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับตนเอง ในการวางแผนอาชีพ การทำกิจกรรมนักเรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติและ เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญจนภัส เกตุโรจน์ (2558, น. 89-90) ได้ศึกษาผลการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ทวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต มีผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ พัฒนาการตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย การตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการ วางแผนอาชีพ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านข้อมูลอาชีพโลก อาชีพ และด้านการวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีความสุขกับการทำกิจกรรมที่เกิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งในกิจกรรมแนะแนวนักเรียนสำรวจตรวจสอบเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะ ของตนเอง มีความรอบรู้และรู้สึกในโลกของอาชีพ เป็นการเรียนรู้ข้อมูลอาชีพที่กว้างขวางหลากหลายรอบ ด้านและรู้รายละเอียดอย่างลึกซึ้งในแต่ละอาชีพ พิจารณาเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับ คุณลักษณะของตน เป็นการใช้วิจารณ์ญาณจากความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเอง ประกอบกับความรู้ความเข้าใจในโลก ของอาชีพที่สอดคล้องกันตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความสนใจที่ ตนเองมีต่ออาชีพนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เก็จกาญจน์ กนกแก้ว (2559, น. 58- 59) ผลการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน โดยแบ่ง กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยนักเรียนกลุ่มทดลองได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพ ที่ผู้วิจัยจัดขึ้นโดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มทำหน้าที่ เอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันในเรื่องการให้ข้อมูลตามเนื้อหาโครงสร้างของชุดกิจกรรมโดยใช้ศิลปะ เป็นสื่อเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางด้านอาชีพ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกซึ่งกันและกัน การ ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจัดขึ้น 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 10 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพ ชุดกิจกรรมแนะแนว และ แบบสอบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีวุฒิภาวะทางอาชีพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ผลการทดลองตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ภายหลังจากการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ จำนวน 10 กิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้ เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบที่กำหนดประกอบไปด้วยแผนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ 10 กิจกรรม แต่ละแผนประกอบไปด้วย ชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวัสดุ/อุปกรณ์ สื่อประกอบกิจกรรม วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม ขั้นสรุปและ และวิธีการวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน ถูกต้อง และมีความสอดคล้องทั้งภายนอกและภายใน กิจกรรมการเรียนการสอน โดยกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ มีองค์ประกอบเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ข้อมูลอาชีพและโลกอาชีพ และการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งวิธีการวางแผนอาชีพที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และนำมาจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายในการจัดกิจกรรม ได้แก่ การอภิปรายกรณีตัวอย่าง การระดมความคิด บทบาทสมมติ ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดความสนุกสนาน เนื่องจากการจัดกิจกรรมมีการนำเทคนิคมาใช้อย่างหลากหลายในแต่ละกิจกรรม ทำให้รูปแบบการจัดกิจกรรมไม่น่าเบื่อหรือจำเจ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นหลัก ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมที่ทำ และเรียนรู้อาชีพได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานติมา ศรีทิพย์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสกลกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ เป็นไท เทวินทร์ (2556) ได้ทำการศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าสันสัก จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลัง

การทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับกิจกรรมแนะแนวแบบปกติจะเป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เน้นครอบคลุม 3 ขอบข่าย คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ซึ่งสัดส่วนของกิจกรรมจะไม่ได้เน้นเรื่องของการพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมแนะแนว พบว่า นักเรียนยังขาดความไม่เข้าใจตนเอง ยังไม่มีเป้าหมายที่แน่ชัด ในเรื่องของการศึกษาและการวางแผนอาชีพ ข้อมูลจากการบันทึกหลังการสอนกิจกรรมแบบปกติและสถิติบันทึกการรับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ ปริชากุล (2559) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 คน กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม จำนวน 20 คน กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะทำการทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนว ค้นหาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในนักเรียนกลุ่มทดลอง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดการเรียนรู้ ตามความสนใจของนักเรียน เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน การรู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ สู่การตัดสินใจและการแผนอาชีพได้ เช่น อาชีพที่สนใจ แนะนำข้อมูลคณะ/สาขามหาวิทยาลัย ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่มหาวิทยาลัย นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ โดยสืบค้นข้อมูล ได้แก่ กิจกรรมอาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน กิจกรรมคณะ/สาขาสู่โลกอาชีพ จากการสัมภาษณ์ข้อมูลนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มทดลองพบว่า นักเรียนศึกษาข้อมูลด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ด้านข้อมูลอาชีพและโลกของอาชีพ ตามความสนใจของนักเรียนของตนเอง โดยนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และพิจารณาในการตัดสินใจและวางแผนในอาชีพ รวมทั้งมีเป้าหมายชัดเจนในการวางแผนเข้าสู่อาชีพได้ผ่านการทำกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพในแต่ละครั้งตั้งกิจกรรม เส้นทางอาชีพสู่อนาคต ที่ให้นักเรียนกรอกข้อมูลแบบบันทึก เส้นทางอาชีพสู่อนาคต เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลผลการเรียน แผนชีวิตอนาคต ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เกิดจากการที่นักเรียนทำกิจกรรมแนะแนว ส่งผลให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ทราบข้อมูลอาชีพ โลกของอาชีพ และการวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพได้ เมื่อนักเรียนเขียนบันทึกเสร็จให้นักเรียนออกมานำเสนอข้อมูลของตนเอง พร้อมสรุปผลและประเมินความเป็นไปได้ของอาชีพที่เลือกโดยนักเรียน ครูแนะแนว และผู้ปกครอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยวรรณ ปริชากุล (2559, น. 76-78) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะเวลาหลังการทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ

สูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษต่อสายอาชีพไม่แตกต่างกับระยะหลังการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร จักรหา (2560, น. 52-54) ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตระหนักรู้ในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพไปใช้ควรศึกษาเนื้อหา วิธีการนำไปใช้ให้เข้าใจ และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับช่วงวัยของนักเรียน

3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ ดังนั้น ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพมาปรับใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อการรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักข้อมูลอาชีพ โลกอาชีพ เพื่อวางแผนเข้าสู่อาชีพต่อไปของตนเอง เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นต้น เพื่อให้สามารถมีแนวทางในการพัฒนาทักษะความสามารถในการวางแผนอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนว ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และที่สำคัญคือสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมแนะแนวให้มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการวางแผนอาชีพต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นการพัฒนาให้ทั่วถึงในทุกๆระดับชั้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาระยะติดตามผลหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เช่น ติดตามผล 4 เดือน หรือทุกภาคเรียน

3.2.3 จากผลการวิจัยพบว่า ควรมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสัมผัสอาชีพ ฝึกประสบการณ์ อาชีพโดยตรง สัมภาษณ์อาชีพ การวิจัยครั้งต่อไปเพิ่มกิจกรรมแนะแนวอาชีพในชั้นเรียน มอบหมายรูปแบบ สัมผัสจริงในอาชีพนั้น เพื่อนำมาพิจารณาและประกอบการตัดสินใจของตนเองสู่โลกอาชีพ

3.2.4 ควรมีการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในตัวแปรอื่น ๆ เช่น การปรึกษา รายบุคคล หรือการปรึกษารายกลุ่มด้านอาชีพ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือครู กิจกรรมแนะแนวนักเรียน ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- _____. (2542). *คู่มือพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- _____. (2543). *กิจกรรมแนะแนวเพื่อการวางแผนเข้าสู่อาชีพ*. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *คู่มือวางแผนการเรียน ชีวิต และอาชีพ สำหรับช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6*. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2559). *บริการแนะแนวและเครื่องมือทางด้านจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ชมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรุงเทพธุรกิจ. *เยาวชนว่างงาน ปัญหาที่น่าห่วงในช่วงโควิด 19*. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail>.
- กัญจนภัสเกตุโรจน์. (2559). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กานติมา ศรีทิพย์. (2546). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เก็จกาญจน์ กนกแก้ว. (2559). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เกษราภรณ์ พุทธารักษ์. (2549). *ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่องการแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- แขนภา สีนะทิพย์. (2552). *แรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 จังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- จิตตินันท์ บุญสถิรกุล และวชิรวิทย์ มาลาทอง. (2558). ผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ธนากร จักรหา. (2560). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างทัศนคติในตนเองด้านอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 งานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นเรศ กันธะวงศ์, อรจิรา ธรรมไชยงกูร และประยुทธ เทียมสุข. (2556). ผลโปรแกรมการเตรียมตัวสู่โลกอาชีพเพื่อเพิ่มความพร้อมในการสมัครงานของนักเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.
- นันทการ อิ่มผ่อง. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับโปรแกรมดนตรีคลาสสิกที่มีผลต่อความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นิรนาท แสนสา. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการแนะแนวอาชีพสำหรับครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2557). กิจกรรมและเครื่องมือเพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา กิจกรรมและเครื่องมือและแนะแนว (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). (หน่วยที่ 7). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- _____. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประทุมมาศ พุทธิพันธ์นิรันดร์. (2556). ค้นหาตนค้นหาทางาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานบัณฑิตแนะแนว.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2559). การสร้างแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ปิยวรรณ ปรีชากุล. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกมะตูมวิทยา จังหวัดลพบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- เป็นไท เทวินทร์. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พันธุ์ทิพย์ พัชรพงศ์พรรณ. (2556). การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พาสนา นิยมบัตร์เจริญ. (2551). ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภัทรวดี มีแก้ว. (2562). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระยอง จังหวัดสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วชิรวิทย์ มาลาทอง. (2558). ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วัชรภรณ์ พรหมรักษ์. (2548). ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ศศิวิมล เกลียวทอง. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, ก.ค. – ธ.ค. 2556, 443-460.
- ศูนย์แนะแนวจังหวัดสมุทรปราการ สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2546). สมุทรปราการ: SUNPRINTING.
- สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ. สืบค้นจาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2020-52>.

สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2559).

มาตรฐานการแนะแนว. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ผลสำรวจสภาพการณ์ทำงานของประชากร. สืบค้นจาก www.nso.go.th.

สินะทิพย์ แชนภา. (2552). แรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 จังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

สุกัลยา พรหมเอื้อ. (2550). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี. (สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุพัตรา ถนอมรัตน์. (2533). ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

อดิเรก นวลศรี. (2560). ปัจจัยในการเลือกอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารช่อพะยอม, 28(1), 116.

อุษณีย์ วิสิทธิ์. (2546). ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

B. B Bangle. (1992). *A Comparison of Self - Efficacy and Information Career Counseling with Undecided High School Seniors*, 22-26.

C. F. (2013) Dodd. (n.d.). *The development of career maturity and career decision self - efficacy among high - school aged youth enrolled in texas 4 - H healthy lifestyles program*. Retrieved from <http://search.proquest.com>.

K. M. & Betz, N. E. (1994) Taylor. (n.d.). Applications of Self - Efficacy Theory to the Understanding and Treatment of Career Indecision. *Journal of Vocational Behavior*.

S.W. (2015) Roach. (n.d.). *the effectiveness of a career courses on program of study selection and career maturity of high school freshmen*. Retrieved from <http://search.proquest.com>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล นางสุทธิศรี สมิติเวช
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ค.บ. (จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สส.ม. (สังคมสงเคราะห์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการ หัวหน้างานโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

2. ชื่อ – นามสกุล นายโมไฉย อภิศักดิ์มนตรี
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ศศ.บ. (จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วท.ม. (จิตวิทยาคลินิกและชุมชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ปร.ด (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

3. ชื่อ – นามสกุล วันวิสา ชูการ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดใต้ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา กศ.บ. (จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ
 กศ.ม. (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูโรงเรียนวัดใต้

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๑๘๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวสุทธิศรี สมิตินเวช
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ พุดดำ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๒๕๑๗-๑๘๔๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๑๘๘๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายโมไผย อภิศักดิ์มนตรี
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ พุดคำ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๒๔๑๗-๑๘๔๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๑๘๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาววันวิสา ชูการ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ พุดคำ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๒๔๑๗-๑๘๔๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๑๘๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ พุดดำ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๓๐ คน ได้ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ โดยช่วงวัน เวลา ทดลองระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๒๔๑๗-๑๘๔๗

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 รับที่ 882 462
 ๑๗ ธ.ค. 2563
 น. ๒๒ น. 10

ที่ อว ๐๖๐๖.๑๖ (บ)/๑๙๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ด้วยนางสาวพัชรินทร์ พุดคำ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษา
 เชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำงานวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรม
 แนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือแบบวัดความสามารถใน
 การวางแผนอาชีพ ณ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เท่านั้น ทั้งนี้นักศึกษาได้ประสานงานในการขอเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัย กับโรงเรียนดังกล่าวข้างต้นไว้ส่วนหนึ่งแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ
 โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โดย ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

- เพื่อไปตรวจและพิจารณา
- เห็นควรมอบ.....
- ขอสงวนสิทธิ์โรงเรียน
- โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
- ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
 โทร. ๐-๒๕๐๕-๘๕๐๕
 โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
 เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๒๕๑๓-๑๘๔๗
 A.C. 11111111

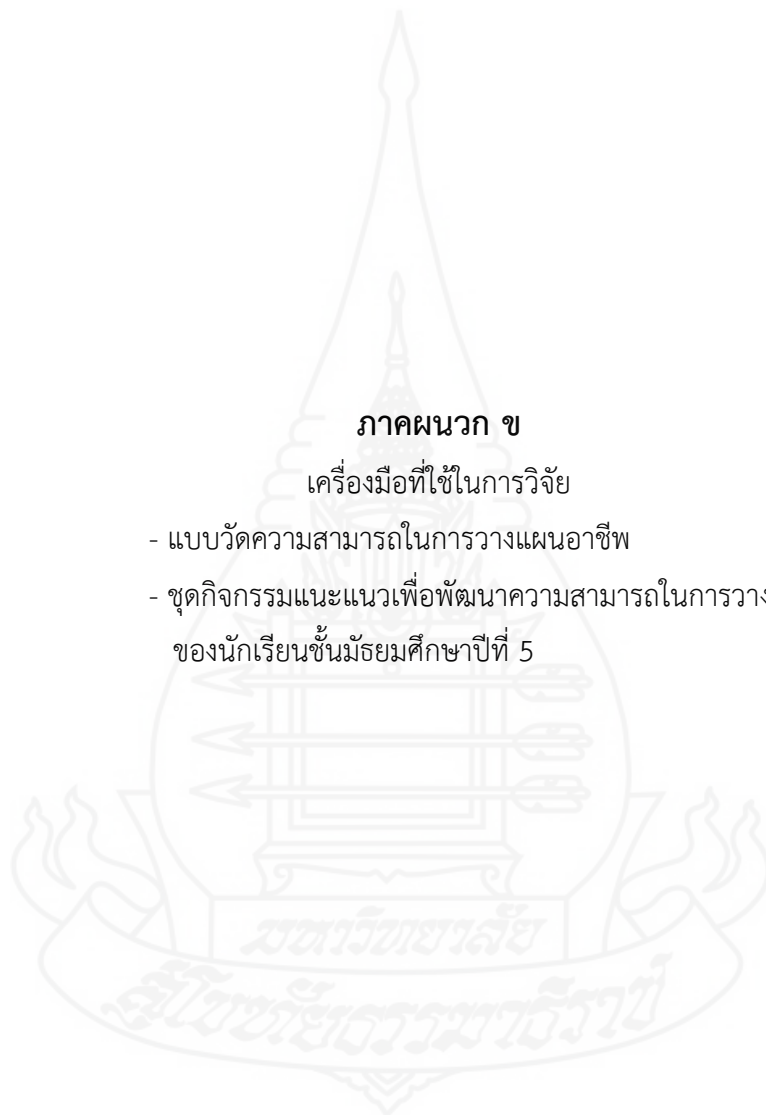
(นางพรรณนิภา ชูประทีป)
 หัวหน้าฝ่ายบัณฑิตศึกษา

๓. อนุภาค
 ๒. ออสม.๑๑๒๒
 ร.อ.อ.ท.ท.ท.
 ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๓
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 ๑๗ ธ.ค. ๒๕๖๓

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ
- ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบวัดแต่ละข้อต่อไปนี้ และพิจารณาให้ตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนให้มากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดให้ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพน้อย

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพมาก

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนมีความระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	นักเรียนทราบถึง จุดเด่น ข้อดี ของตนเอง					
2	นักเรียนรู้จักและเข้าใจ ความถนัดของตนเอง					
3	นักเรียนสามารถบอก ความถนัดของตนเอง					
4	นักเรียนทราบว่าตนเอง มีบุคลิกภาพแบบใด					
5	นักเรียนทราบว่าบุคลิกภาพของ ตนเองเหมาะสมกับ การประกอบอาชีพใด					
6	นักเรียนทราบว่าตนเอง มีความประสงค์ในการประกอบ อาชีพใด					
7	นักเรียนรู้และเข้าใจค่านิยมของ ตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
8	นักเรียนสามารถประเมินความเหมาะสมของตนเองกับอาชีพที่สนใจได้					
9	นักเรียนทราบข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจ					
10	นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองพร้อมเหตุผลได้					
11	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ					
12	นักเรียนทราบถึงคุณสมบัติของแต่ละอาชีพเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน					
13	นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณสมบัติของตนเองสอดคล้องเหมาะสมกับอาชีพที่สนใจ					
14	นักเรียนมีความรู้เรื่องแนวโน้มของตลาดแรงงานในอนาคต					
15	นักเรียนได้ค้นหาข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต					
16	นักเรียนทราบว่าอาชีพที่ตนเองสนใจมีความสอดคล้องกับคณะ/สาขาวิชา					
17	นักเรียนทราบข้อดี ข้อแตกต่างของแต่ละงาน/อาชีพ					
18	นักเรียนทราบข้อจำกัดข้อกำหนดของงาน/อาชีพ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสามารถในการวางแผนอาชีพ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
19	นักเรียนระบุคณะ/สาขาวิชาหรืออาชีพไว้คร่าวๆ ไม่เจาะจง เพื่อเอาเป็นแนวทางเลือก ซึ่งหากไม่เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ตั้งแต่ตอนแรก					
20	การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ส่วนใหญ่เลือกตามค่านิยม และรายได้					
21	นักเรียนมีการฝึกอาชีพ หรือเข้าค่าย เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ					
22	นักเรียนสามารถพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพเพื่อเข้าสู่อาชีพได้					
23	นักเรียนสามารถวางแผนเป้าหมายเพื่อไปสู่อาชีพอนาคตของตนเอง					
24	นักเรียนวางแผนการพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่ตนเองตัดสินใจเลือกได้					

รายละเอียดชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ที่	กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	วัตถุประสงค์	เทคนิค
1	ปฐมนิเทศ	-	1. บอกวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการเข้าร่วม กิจกรรมได้ 2. ตระหนักถึงความสำคัญ ของวางแผนอาชีพได้ 3. ระบุบทบาทหน้าที่ และกรอบ ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม แนะแนวได้	การอภิปราย
2	นี่แหละตัวฉัน	การรู้จักและ เข้าใจตนเอง	1. บอกลักษณะนิสัยที่เด่นชัด และบุคลิกภาพที่เด่นชัดอย่างน้อย 6 อย่าง 2. บอกบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อนำไปสู่อาชีพในอนาคตได้	กรณีตัวอย่าง และการ อภิปราย
3	ทางไปสู่ดวงดาว	การรู้จักและ เข้าใจตนเอง	1. ระบุวิชาที่ตนเองถนัด สามารถทำคะแนนได้ดีพร้อมทั้ง เหตุผลที่ทำให้มีความสามารถได้ 2. ระบุความสนใจของตนเองที่ สอดคล้องกับอาชีพ	กรณีตัวอย่าง และการ อภิปราย
4	อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน	ข้อมูลอาชีพและ โลกของอาชีพ	1. บอกอาชีพที่รู้จักและสามารถ อธิบายลักษณะอาชีพได้ 2. ระบุอาชีพที่สอดคล้องกับ ลักษณะของตนเอง สามารถเลือก อาชีพได้อย่างเหมาะสม 3. นำข้อมูลอาชีพไปวางแผน ในการเลือกอาชีพอนาคตได้	กรณีตัวอย่าง และการ อภิปราย

ที่	กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	วัตถุประสงค์	เทคนิค
5	คณะ/สาขาสู่โลก อาชีพ	ข้อมูลอาชีพและโลกของอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสาขาที่สนใจเพื่อสู่โลกอาชีพได้ 2. บอกข้อมูลคณะ/สาขา นำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ 3. นำเสนอข้อมูลสถาบันอุดมศึกษา คณะ/สาขาที่ตนเองสนใจได้ 	การอภิปรายและระดมความคิด
6	โลกกว้างทางอาชีพที่ค้นพบ	ข้อมูลอาชีพและโลกของอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกประเภท และลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในปัจจุบันได้ 2. บอกข้อดี และข้อจำกัดของอาชีพที่นักเรียนสนใจจะประกอบอาชีพในอนาคตได้ 3. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพไปวางแผนการเลือกอาชีพในอนาคตได้ 	ระดมความคิดและการอภิปราย
7	อยากเป็นอะไรกันจ๊ะ	การวางแผนเข้าสู่อาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุเป้าหมายของตนเองและหาทางไปสู่เป้าหมายของตนเองได้ 2. นำเสนอเป้าหมายชีวิตของตนเอง รู้จักวางแผนอนาคตของตนเองได้ 	กรณีตัวอย่างและบทบาทสมมุติ
8	เส้นทางอาชีพสู่อนาคต	การวางแผนเข้าสู่อาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุเป้าหมายอาชีพในอนาคตของตนเองได้ 2. บอกขอความช่วยเหลืออาชีพที่ชอบและเหมาะสมกับตนเองได้ 	กรณีตัวอย่างและการอภิปราย

ที่	กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	วัตถุประสงค์	เทคนิค
9	ยืนยันความ มั่นใจ	การวางแผน เข้าสู่อาชีพ	1. ระบุเป้าหมายของตนเอง เพื่อไปสู่อาชีพได้ 2. นำเสนอข้อมูลเพื่อสร้างความ มั่นใจในตนเองและความตั้งใจ ในสิ่งที่ต้องการ	ระดม ความคิดและ การอภิปราย
10	ปัจฉิมนิเทศ	-	1. ทบทวนการเข้าร่วมกิจกรรม แนะแนวพัฒนาความสามารถ ในการวางแผนอาชีพได้ 2. เห็นประโยชน์ที่ได้รับ จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา ความสามารถในการวางแผน อาชีพ	การอภิปราย

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นการพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียน เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง สามารถนำข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต รวมทั้งเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความสำคัญ และสร้างข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้เป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เพื่อให้มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว สามารถ

1. บอกวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมได้
2. ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนอาชีพได้
3. ระบุบทบาทหน้าที่ และกรอบระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยทักทายเพื่อนำเข้าสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ในกิจกรรมแนะแนว
- ผู้วิจัยให้นักเรียนแนะนำตัวเป็นรายบุคคล

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยบรรยายเชิงสนทนาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพของนักเรียนแบบรายบุคคล

- อธิบายบทบาทหน้าที่ของครูและนักเรียน และกรอบระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

- ผู้วิจัยสร้างกลุ่มสมาชิกในสื่อสังคมที่เป็นกลุ่มแบบปิดเฉพาะห้องของนักเรียน LINE

เพื่อใช้ในการเริ่มต้นเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปบทบาทหน้าที่และความร่วมมือในการมีส่วนร่วมตลอด

ระยะเวลาในกิจกรรมแนะแนว

- ผู้วิจัยให้การบ้านให้นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มใน LINE

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. สื่อสังคม (Social Media) ที่ครูและนักเรียนร่วมกันเลือกใช้ LINE

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรม และการตอบคำถามของนักเรียน

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 2**

ชื่อกิจกรรม นี้แหละตัวฉัน

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การรู้จักและยอมรับตัวเองตามความเป็นจริงมีผลต่อการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และเลือกอาชีพในอนาคต ถ้านักเรียนรู้จักลักษณะนิสัยที่เด่นชัดของตนเอง นักเรียนก็จะสามารถเลือกงานที่สอดคล้องกับตนเอง และอยู่กับงานนั้น ๆ ได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. บอกลักษณะนิสัยที่เด่นชัดและบุคลิกภาพที่เด่นชัด
2. บอกบุคลิกภาพของตนเองเพื่อนำไปสู่อาชีพในอนาคตได้

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยทักทายเพื่อนำเข้าสู่วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้จักตนเอง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียนโดยการยกตัวอย่างบุคคลที่มีชื่อเสียง 1 - 2 คน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เมื่อพูดถึงบุคคลนั้นแล้วนึกถึงอะไรบ้าง เช่น นายชวน หลีกภัย ชื่อสัตย์ คิดเป็นเหตุผล นักพูดใบมีดโกนอาบน้ำผึ้ง ฯลฯ อุดม แต่พาดิข มีอารมณ์ขัน ฉลาด มีไหวพริบ มีมุมมองของตนเอง ฯลฯ และให้นักเรียนคิดว่า “จุดเด่นของบุคคล” มีความสำคัญอย่างไรในการเลือกอาชีพ

- ผู้วิจัยให้นักเรียนทำ “แบบสำรวจ จุดเด่นของฉัน” พร้อมทั้งให้นักเรียนทำใบงาน “จุดเด่นของฉัน” และให้ออกาสนักเรียนซักถามเพื่อทำความเข้าใจ แล้วลงมือทำ จนเสร็จสิ้นกระบวนการ

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมนี้

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. แบบสำรวจ จุดเด่นของฉัน
2. ใบงาน จุดเด่นของฉัน
3. กรณีตัวอย่าง บุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น ชวน หลีกภัย อุดม แต่พาดิข

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการประเมินผลจากการแบบสำรวจของนักเรียน
2. สังเกตจากการสนทนา ชักถามของนักเรียน

แบบสำรวจ จุดเด่นของฉัน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่แสดงคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่ละข้อความ และพิจารณาว่านักเรียนมีคุณลักษณะเหล่านั้นหรือไม่ **ถ้ามีและเกิดขึ้นเป็นประจำ** ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประเมินตนเอง
2. ให้เพื่อนที่คิดว่ารู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี จำนวน 5 คน ช่วยประเมินคุณลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียน
3. ให้นำจำนวนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรวม

ข้อที่	คุณลักษณะ	ประเมินตนเอง	ประเมินโดยเพื่อน 5 คน					รวมจำนวน ✓
1	สนใจใฝ่หาความรู้ทางวิชาการ							
2	ปรับตัวง่าย							
3	ก้าวร้าว							
4	กล้าพูดเพื่อสิทธิอันพึงได้ของตนเอง							
5	ใจกว้าง ยอมรับผู้อื่น							
6	พยายามทำสิ่งที่ตั้งใจให้ได้							
7	เชื่อถือได้							
8	คิดถึงจิตใจผู้อื่น							
9	มีความคิดริเริ่ม							
10	มีความเป็นประชาธิปไตย							
11	ชอบให้ผู้อื่นทำตาม							
12	อารมณ์มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย							
13	ยุติธรรม							
14	มีอำนาจ							
15	เป็นกันเองกับผู้อื่น							
16	สุขภาพดี							

ข้อที่	คุณลักษณะ	ประเมินตนเอง	ประเมินโดยเพื่อน 5 คน					รวมจำนวน ✓
17	มีอารมณ์ขัน							
18	เป็นตัวของตัวเองไม่พึ่งผู้อื่น							
19	มีความเมตตา							
20	มีความเป็นผู้ใหญ่							
21	มองโลกในแง่ดี							
22	หยุดหงิดง่าย							
23	ชอบความตื่นเต้นหรือผจญภัย							
24	ทะเยอทะยาน							
25	มีเสน่ห์							
26	มีความเข้าใจผู้อื่น							
27	เป็นคนเงียบ							
28	คิดถึงต้นทุนกำไรอยู่เสมอ							
29	มีความระมัดระวัง							
30	ฉลาดมีไหวพริบ							
31	มีความรับผิดชอบสูง							
32	ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น							
33	ช่างสังเกต							
34	มีความเชื่อมั่นในตนเอง							
35	เป็นคนง่าย ๆ สบาย ๆ							
36	หวังสูง							
37	มองการณ์ไกล							
38	เป็นการเป็นงาน							
39	สุขภาพ							
40	ช่วยเหลือผู้อื่น							
41	ช่างคิดฝัน							
42	มีมุมมองของตนเอง							
43	ใครเห็นใครรัก							
44	หัวรุนแรง							

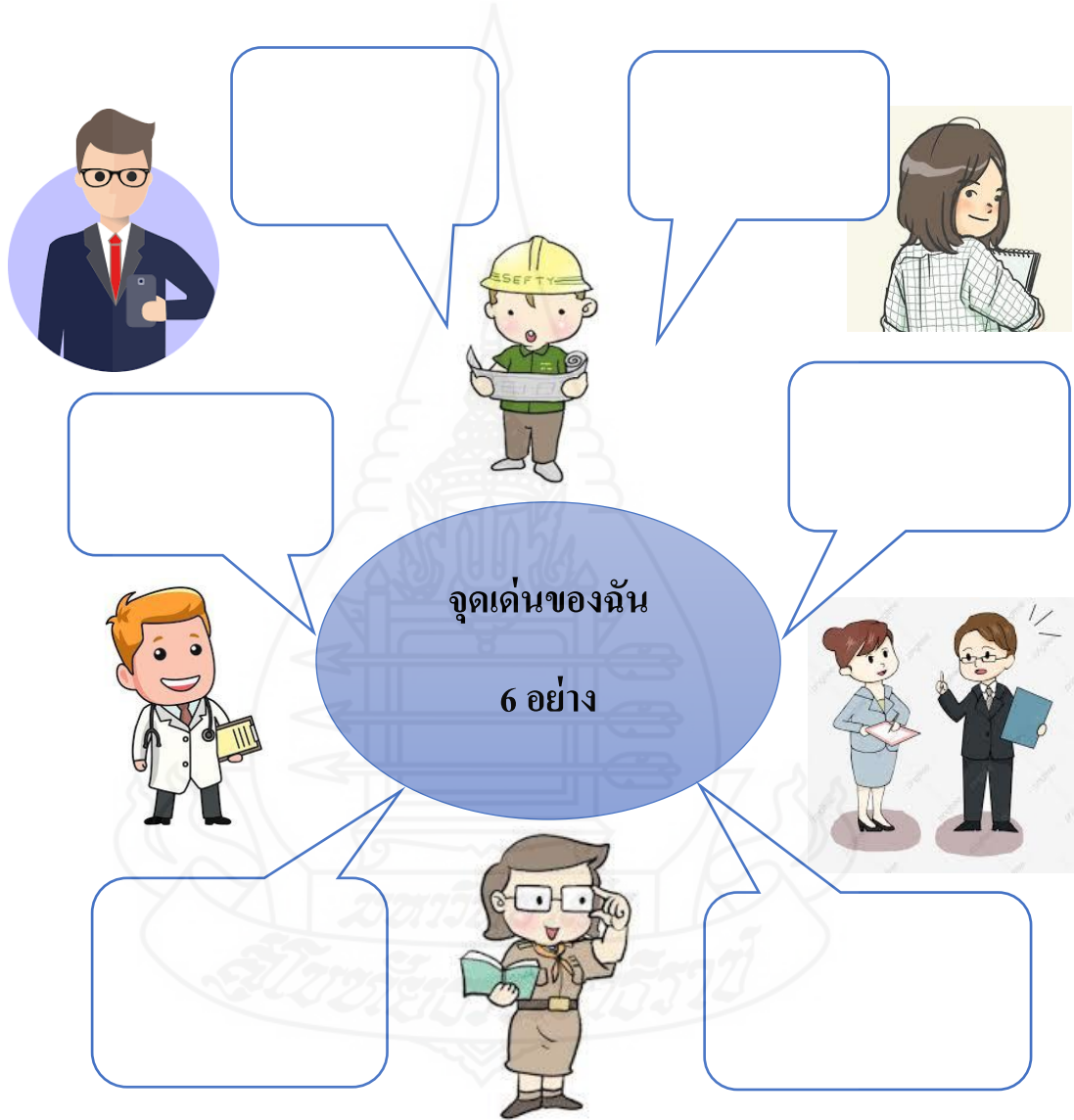
ข้อที่	คุณลักษณะ	ประเมิน ตนเอง	ประเมินโดยเพื่อน 5 คน					รวมจำนวน ✓
45	ขี้เกรงใจ							
46	ละเอียดรอบคอบ							
47	ขี้อาย							
48	ส่งผ่าเผย							
49	ทำอะไรไม่เคยผิดพลาด							
50	เป็นคนน่ารัก							
51	มีความกล้า							
52	ร่าเริง							
53	ชอบการแข่งขัน							
54	ควบคุมตนเองได้							
55	พูดทันคน							
56	ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นเสมอ							
57	พูดหวานผ่าซาก							
58	มีความภาคภูมิใจในตนเอง							
59	มีประสิทธิภาพ							
60	ยืดหยุ่นได้							
61	พูดตรงไปตรงมา							
62	ใจดี							
63	ซื่อสัตย์							
64	ทำงานหนักได้							
65	คิดเป็นเหตุผล							
66	ถ่อมตน							
67	นักฉวยโอกาส							
68	ชอบสมาคมสังสรรค์							
69	จริงใจ							
70	นอบน้อม							
71	ทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎ							
72	มองโลกตามความเป็นจริง							

ข้อที่	คุณลักษณะ	ประเมิน ตนเอง	ประเมินโดยเพื่อน 5 คน					รวมจำนวน ✓
73	อารมณ์อ่อนไหวง่าย							
74	ทุนหันพลันแล่น							
75	ช่างสงสัย							
76	อดทนสูง							
77	ช่างเจรจา							
78	หัวก้าวหน้า							
79	ไม่มีใครเปิดเผยตัวเอง							
80	เคร่งขรึม							

ใบงาน จุดเด่นของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนย้อนกลับไปดูคุณลักษณะที่ได้ประเมินและพิจารณาเลือกออกมา 6 ลักษณะเด่น
ที่เวลาใครนึกถึงนักเรียน จะต้องนึกถึงในด้านเหล่านั้นมากกว่าด้านอื่น ๆ

2. จากภาพข้างบน นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 3**

ชื่อกิจกรรม ทางไปสู่ดวงดาว

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การรู้จักเข้าใจตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยมอาชีพ และบุคลิกภาพ โดยนักเรียนสามารถค้นหาความถนัด ความสนใจ ค่านิยมอาชีพ และบุคลิกภาพ จากแบบทดสอบ นำข้อมูลมาพิจารณาเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. ระบุวิชาที่ตนเองถนัด สามารถทำคะแนนได้ดีพร้อมทั้งเหตุผลที่ทำให้มีความสามารถได้
2. ระบุความสนใจของตนเองที่สอดคล้องกับอาชีพ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น บุคคลสำคัญที่มีชื่อเสียง ดารานักแสดง หรือแม้แต่นักแสดงตลกต่าง ๆ ว่าเขามีความสามารถเฉพาะตัวมนุษย์แต่ละคนจะมีความสามารถแตกต่างกันไปถ้าเราไม่สำรวจความสามารถหรือความถนัดนั้น ๆ ออกมาเราจะไม่รู้รู้เราจะไม่สามารถรับรู้ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถให้เราวางแผนการเรียนการทำงานและใช้ทักษะนั้นพัฒนาตนเองและสังคมได้

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจความถนัด ความสนใจ ค่านิยมอาชีพ และบุคลิกภาพ จากแบบสำรวจที่กำหนดให้พร้อมทั้งบอกคำเฉลย

- นักเรียนแต่ละคนสรุปผลการสำรวจลงในใบงาน สรุปภาพรวมของนักเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจ

- ประเมินผลจากแบบสำรวจ แล้วนำผลจากการประเมินมาสรุป ให้คำปรึกษากับนักเรียนถึงลักษณะที่ควรส่งเสริมหรือควรปรับปรุงแก้ไขตนเอง

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยให้นักเรียนไปศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานศึกษาลักษณะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยมอาชีพ และบุคลิกภาพของนักเรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผน

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. แบบสำรวจเพื่อการค้นพบตนเอง
2. แบบสำรวจค่านิยมกับงานอาชีพ
3. แบบทดสอบบุคลิกภาพ
4. กรณีตัวอย่าง การสร้างแรงบันดาลใจ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการประเมินผลจากการแบบสำรวจของนักเรียน
2. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน

ภาคผนวก

จากนักเรียนแพทย์สู่การทำเบื้องหลังการทำอะนิเมชั่น ภาพยนตร์ Frozen จนได้รับรางวัลออสการ์

<https://bit.ly/2TZWFoj>

ต้น วีรสุนทร

ออสการ์ที่ผ่านพ้นไปมีหลากหลายเรื่องราวที่กลายเป็นทอล์กออฟเดอะทาวน์อยู่ในขณะนี้ แต่ทราบหรือไม่ว่าอีกมุมหนึ่งของออสการ์ครั้งที่ 86 ก็มีเรื่องราวดีๆ ที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับ "คนไทย" ไม่ค่อยในฐานะทีมงานเบื้องหลังความสำเร็จของ Frozen ภาพยนตร์อะนิเมชันยอดเยี่ยมประจำออสการ์ในปีนี้

แบบสำรวจเพื่อค้นพบตัวเอง

<http://gg.gg/fd2d6>

แบบสำรวจเพื่อการค้นพบตัวเอง

ชื่อ _____ นามสกุล _____
ชั้น _____ รร. _____

ลองสำรวจตัวเองผ่านแบบทดสอบ เพื่อช่วยให้เราเข้าใจตัวเอง ค้นพบความพิเศษในตัวเองได้ง่ายขึ้น เริ่มจาก 1. พับกระดาษตามรอยประ 2. อ่านคำถาม แล้วเติมคะแนนที่ตรงกับตัวเองในช่องว่างทางขวามือ คะแนนตั้งแต่ 0 - 3 โดย 0 = ไม่เลย, 1 = น้อย, 2 = ไข่, 3 = ไข่ที่สุด 3. เมื่อทำครบทุกข้อแล้ว กางกระดาษออก คัดลอกคะแนนลงในช่องล้อมกรอบด้านล่างแต่ละข้อ 4. รวมคะแนนในแต่ละแถว A - H ใส่ช่องรวมคะแนนด้านล่าง 5. พลิกลูกเต๋าเพื่อดำเนินผล

คำถามเพื่อการสำรวจตนเอง	0 - 3	A	B	C	D	E	F	G	H
1. ฉันชอบการพูดเล่นคำ ล้อเล่น คำคม คำคล้องจองต่างๆ									
2. ฉันสามารถใช้เวลาร่วมกับเครื่องดนตรีต่างๆ ลีลาขั้น									
3. ฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวร่างกาย หรือเล่นกีฬา อยู่เป็นประจำ									
4. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นมาร่วมทำสิ่งที่ฉันต้องการให้สำเร็จได้									
5. ฉันชอบเล่นหมากรุก หมากอส หรือเกมกลยุทธ์ต่างๆ									
6. ฉันสนุกกับการปลูกต้นไม้หรือดูแลสัตว์เลี้ยง									
7. ฉันสามารถจินตนาการภาพในหัวได้อย่างชัดเจน									
8. ฉันเข้าใจตัวเองดีและรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร									

ชมซุงสมาร์ทเลิร์นนิ่งเซ็นเตอร์

<https://www.samsungslc.org/scd/>

แบบทดสอบบุคลิกภาพ

<https://www.admissionpremium.com/careerexplore/>

ชื่อ - สกุลนักเรียน.....ชั้น ม.5 /..... เลขที่.....

แบบสำรวจค่านิยมกับงานอาชีพ

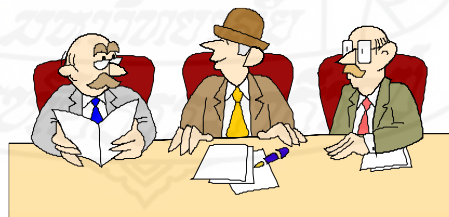
คำชี้แจง จงอ่านรายการค่านิยมข้างล่างต่อไปนี้ นักเรียนคิดว่าค่านิยมข้อใดสำคัญสำหรับนักเรียน
ในการทำงาน โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

ข้อ	รายการค่านิยม	สำคัญ มาก ที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญ บ้าง	ไม่ สำคัญ	ไม่สำคัญ เลย
1	ความมีเกียรติ: ชอบทำงานที่ได้รับ การยกย่องจากเพื่อนฝูงครอบครัว สังคม อาจจะได้ด้วยธรรมชาติของงาน และระดับความรับผิดชอบของงาน					
2	ความมั่นคง: งานที่ต้องมั่นคง มีรายได้ประจำ ไม่ใคร่มีการ เปลี่ยนแปลง					
3	ความชำนาญการ: ทำงานที่จะถูก ยกย่องว่าเป็นผู้ชำนาญการหรือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง					
4	ความตื่นเต้น: ชอบความตื่นเต้นเร้าใจ แปลกและใหม่ ในงานที่ทำอยู่เสมอ					
5	ความเปลี่ยนแปลง: รับผิดชอบในงาน ที่มีธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง บ่อย ๆ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง เนื้อหา หรือสถานที่					
6	ความก้าวหน้า: มีโอกาสก้าวหน้า ไปอย่างรวดเร็ว ทำงานลุล่วงไปตาม ขั้นตอนอย่างดี มีโอกาสพัฒนา ในระดับสูงขึ้นไป ไม่หยุดยั้ง					

ข้อ	รายการค่านิยม	สำคัญ มาก ที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญ บ้าง	ไม่ สำคัญ	ไม่สำคัญ เลย
7	ใช้ความสามารถตนในทางคิดค้น: มักชอบงานประเภทวิจัยค้นคว้าที่ ทำให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และชุมชน					
8	ความแม่นยำสูง: งานที่ต้องการ ความแม่นยำ ความละเอียดถี่ถ้วน และความถูกต้องในระดับสูง เช่น การคิดคำนวณ					
9	ความรู้: ชอบที่จะเฝ้าหาความรู้ ความเข้าใจ เป็นคนไม่หยุดนิ่งที่จะ เพิ่มพูนให้กับตัวเอง					
10	สุนทรีย์: ชอบงานที่ทำเกี่ยวกับ ความสุนทรีย์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทาง ศิลปะหรือทางความคิด					
11	ทำงานตามลำพัง: ชอบทำงานลำพัง โดยไม่จำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น					
12	ชอบสังสรรค์: ชอบอยู่ในสังคม โดยเฉพาะที่ไปเกี่ยวข้องกับชุมชน หรือมีบทบาทในชุมชนที่เกี่ยวข้อง กับเศรษฐกิจหรือการเมือง					
13	เป็นตัวของตัวเอง: อยากเป็นผู้มีอิสระ ในการจัดเวลาทำงานของตัวเองแทนที่ จะต้องทำงานตามตารางที่ถูกกำหนด					
14	ได้รับการยกย่อง: ได้รับการยกย่อง ชมเชยจากบริษัทในผลงานที่ดีเด่น					

ข้อ	รายการค่านิยม	สำคัญ มาก ที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญ บ้าง	ไม่ สำคัญ	ไม่สำคัญ เลย
15	สร้างสรรค์ทางศิลปะ: ชอบทำงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะสร้างสรรค์ทุกประเภท					
16	ทำงานกับผู้อื่น: ชอบทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่นโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน					
17	รายได้ดี: ชอบความมั่งคั่ง สามารถนำเงินรายได้ไปจับจ่ายซื้อสิ่งมีชีวิตปรารถนาอย่างดี					
18	ความเสี่ยง: อยากทำงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน งานที่มีอัตราการเสี่ยงสูง					
19	ควบคุมดูแล: ชอบทำงานที่จะต้องไปรับผิดชอบควบคุมผู้อื่น					
20	ความสบาย: ไม่ชอบการแข่งขัน กดดัน ชอบทำงานไปเรื่อย ๆ					
21	ท้าทายความสามารถทางร่างกาย: ทำงานที่ร่างกายต้องแข็งแรง ความรวดเร็ว เคลื่อนไหวว่องไว					
22	ตัดสินใจ: ชอบอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ที่ให้โอกาสในการตัดสินใจตกลงใจ หรืออยู่ฝ่ายนโยบาย					
23	มีอำนาจและสิทธิ: มีอำนาจควบคุมการทำงานหรือทิศทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อื่น					
24	ช่วยเหลือสังคม: งานที่ช่วยทำให้สังคมดีขึ้นไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง อุทิศตัวช่วยเหลือผู้อื่น					

ข้อ	รายการค่านิยม	สำคัญ มาก ที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญ บ้าง	ไม่ สำคัญ	ไม่สำคัญ เลย
25	ประชาสัมพันธ์: ชอบทำงานที่ต้องมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลฝ่ายต่าง ๆ					
26	การแข่งขัน: ชอบกิจกรรมที่ต้องการเปรียบเทียบความสามารถกับบุคคลอื่น					
27	ความริเริ่ม: สร้างประดิษฐ์หรือเสนอความคิดใหม่ ๆ สร้างโครงการใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนของเดิม					
28	มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น: ชอบอยู่ในตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ต้องเปลี่ยนทัศนคติและความคิดของผู้อื่น					
29	ความถาวร: ชอบงานประจำ หน้าที่ที่รู้เด่นชัด ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เคยทำอะไรก็ทำต่อไปเช่นนั้น					
30	ครอบครัว: ชอบงานที่ทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัว					

ใบงานเรื่อง วิเคราะห์ค่านิยมกับงานอาชีพ

คำชี้แจง จากการทำแบบสำรวจค่านิยมกับอาชีพ ให้นักเรียนเลือกค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญมากที่สุดมาจัดลำดับลงในใบงานด้านล่างนี้ อย่างน้อย 5 ข้อ (เขียนเฉพาะหัวข้อ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

ลำดับต่อไปให้นักเรียนวิเคราะห์ค่านิยมของตนเองว่ามีอยู่ในงานที่นักเรียนสนใจจะทำหรือไม่ ดังตัวอย่าง
ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่านิยมในงานที่สนใจ

ถ้านักเรียนสนใจที่จะทำงานเป็น **นักสังคมสงเคราะห์**

ค่านิยมที่สำคัญในงานสังคมสงเคราะห์ 1. การช่วยเหลือ 2. ความสัมพันธ์ 3. ความรู้ 4.

ทำงานร่วมกับผู้อื่น

ให้นักเรียนเลือกงานที่สนใจมา 2 งาน โดยเรียงตามลำดับความสนใจ

งานที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1.....

มีค่านิยมด้าน 1..... 2.....

3..... 4.....

งานที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 2.....

มีค่านิยมด้าน 1..... 2.....

3..... 4.....

สรุปค่านิยมในอาชีพที่สำคัญของนักเรียน

1.....

2.....

ใบงาน เรื่อง หนทางไปสู่ดวงดาว

จากแบบสำรวจตนเองโดยใช้แบบสำรวจแบบสอบถามต่าง ๆ พบว่า.....

1. ผลการเรียนรู้ เกรตเฉลี่ย เท่ากับ.....
2. วิชาที่เรียนถนัด/สามารถทำคะแนนได้ดีพร้อมทั้งเหตุผลที่ทำให้มีความสามารถได้
 อันดับ 1
 อันดับ 2
 อันดับ 3
3. กิจกรรมที่สนใจ ทำแล้วมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้
 1. 2.
 3. 4.

2. แผนอนาคตของฉัน

คือ.....

3. ค่านิยมในอาชีพที่สำคัญสำหรับฉัน

1.
2.

4. แผนภูมิพหุปัญญาของฉัน
(MY PROFILE)

1.
2.
3.

5. บุคลิกภาพของฉันคือ

1.
2.
3.

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 4**

ชื่อกิจกรรม อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอย่างหลากหลายช่วยให้นักเรียนค้นพบอาชีพที่ต้องการ รู้จักเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลไปวางแผนในอนาคตได้

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. บอกอาชีพที่รู้จักและสามารถอธิบายลักษณะอาชีพได้
2. ระบุอาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะของตนเอง สามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม
3. นำข้อมูลอาชีพไปวางแผนในการเลือกอาชีพอนาคตได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยพูดคุยและกล่าวทักทายนักเรียน
- ผู้วิจัยถามกับนักเรียนเรียนว่า “ใครเคยสำรวจความสนใจในอาชีพของตนเองบ้างและสนใจที่จะประกอบอาชีพ อะไรบ้างในอนาคต” สุ่มคำตอบจากผู้เรียน 2 - 3 คน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยแจกใบงาน “อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน” ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกอาชีพที่ตนสนใจ 10 อาชีพ ลงในใบงาน ตอนที่ 1
 - ให้นักเรียนเลือกอาชีพที่ตนเองชอบมากที่สุดจาก 10 ลงในใบงาน ตอนที่ 2 พร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุผลที่ชอบ ลักษณะของอาชีพ และความสอดคล้องของบุคลิกลักษณะของตนเองกับอาชีพที่เลือก
 - ให้นักเรียนบอกลักษณะของตนว่า สัมพันธ์กับอาชีพนั้นมีหรือไม่เพราะเหตุใดให้ตั้งเป้าหมายเพื่อให้ได้สิ่งนั้น ถ้าไม่มี แสดงว่าอาชีพนั้นไม่ได้สัมพันธ์กับตัวนักเรียน
- ตัวอย่าง การตั้งเป้าหมาย ในที่นี้หมายความว่า ถ้าในภายหน้าอาชีพที่นักเรียนเลือก สมมุติว่า ทำให้เกิดชื่อเสียง นักเรียนจงหากิจกรรมที่ทำแล้วทำให้เกิดชื่อเสียงในปัจจุบัน บอกวิธีทำกิจกรรมที่จะเกิดความสำเร็จและบอกได้ว่าจะทำสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็เปอร์เซ็นต์ และจะให้ใครช่วย
- ให้นักเรียนตั้งความต้องการในอนาคตมาสัมพันธ์กับการกระทำในปัจจุบัน

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม การทำแบบสำรวจอาชีพ จะช่วยให้นักเรียนทราบความสนใจของตนเองและช่วยให้วางแผนในการเลือกอาชีพในอนาคตได้ เกิดแรงจูงใจในการเรียนการทำกิจกรรมต่างๆที่จะช่วยเสริมอาชีพในอนาคตได้

- ผู้วิจัยให้นักเรียนไปศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพในรายการ I AM ฉะนั้นจะเป็น หรือ เว็บไซต์ admission premium

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. ใบความรู้ “อาชีพที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพและความสามารถ และคณะที่ควรเลือกเรียน”
2. แบบสำรวจ อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
3. เว็บไซต์กับอาชีพ ทางช่องทาง ปลูกปัญญา/admissionpremium

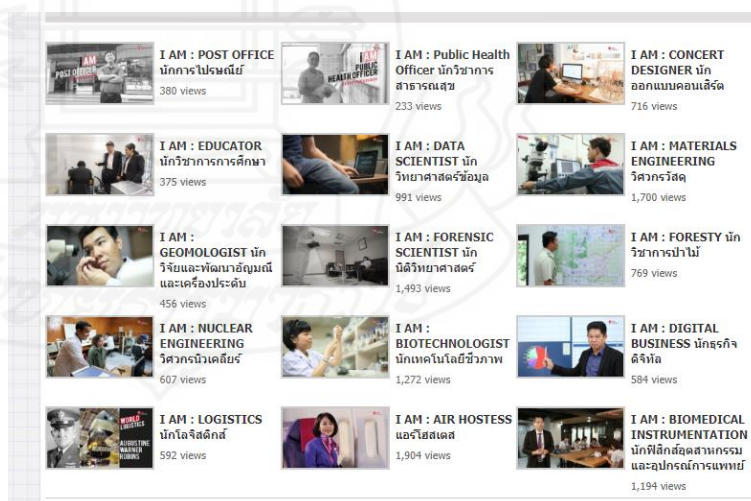
การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการประเมินผลจากการแบบสำรวจของนักเรียน
2. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน

ภาคผนวก

อาชีพต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ทางช่องทาง ปลูกปัญญา I AM ฉะนั้นจะเป็น

<https://bit.ly/2ttlv3S>

<https://bit.ly/2GXRgXg>

I AM : Product Designer นักออกแบบผลิตภัณฑ์

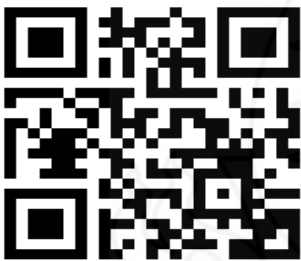
Tweet 93 Share 93

0:00 / 25:00

A video player interface showing a video titled "I AM : Product Designer นักออกแบบผลิตภัณฑ์". The video thumbnail shows two men in a professional setting looking at a screen. The video player includes a play button, a progress bar at 0:00 / 25:00, and social media sharing options for Tweet (93) and Share (93). The True TV logo is visible in the top right corner of the video frame.

<https://bit.ly/3727edg>

I AM : ACTUARY นักคณิตศาสตร์ประกันภัย

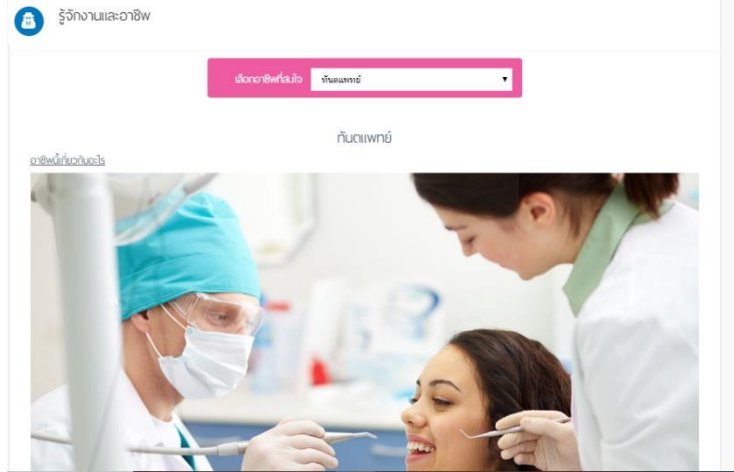
Tweet 1 Share 1

0:00 / 27:11

A video player interface showing a video titled "I AM : ACTUARY นักคณิตศาสตร์ประกันภัย". The video thumbnail shows a man in a suit smiling. The video player includes a play button, a progress bar at 0:00 / 27:11, and social media sharing options for Tweet (1) and Share (1). The True TV logo is visible in the top right corner of the video frame.

เว็บไซต์ Admission premium อาชีพต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ทันตแพทย์ ฯลฯ

<https://bit.ly/36YIfYo>

ทันตแพทย์ มีหน้าที่ตรวจ วินิจฉัย ปากหรือช่องปาก โรคฟัน โรคเหงือกที่ เกี่ยวพันกับ โรคอวัยวะในช่องปากโรคขากรรไกรและกระดูกใบหน้า ที่เกี่ยวข้องกันขากรรไกร รวมทั้งการตรวจทางศัลยกรรมและการรักษาโรคในทางทันตกรรม เช่น บุรุษและหญิงสุขภาพดีรวมทั้งช่องปาก กระดูกในหน้าที่เกี่ยวข้องเนื่องกับขากรรไกร และการทำฟันในช่องปาก

ลักษณะของงานที่ท่า
ตรวจสุขภาพช่องปากเหงือกและฟัน รักษาตามอาการของโรคและความผิดปกติของเหงือกฟันและช่องปาก ด้วยการศึกษากรรม วิทยาและวิธีอื่น ๆ ใช้เครื่องมือเอกซเรย์ และทดสอบตามความจำเป็น พิจารณาผลของการตรวจ และการทดสอบ และเลือกวิธีการรักษาที่ตรงจุดและถูกต้องการประดิษฐ์ฟันปลอมและใส่ฟันปลอมรวมทั้งการจัด ฟันที่มีลักษณะผิดปกติให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง

สภาพการทำงาน
ทันตแพทย์จะปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและตามสาธารณสุขประจำเขตพื้นที่ต่าง ๆ ขึ้นตรงกับกระทรวง สาธารณสุข โรงพยาบาลเอกชน และคณบดีศึกษาโรคฟันโดย เฉพาะ ซึ่งมีอุปกรณ์ในการตรวจและรักษาฟัน เหงือก และขากรรไกรในช่องปาก เช่น เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการตรวจฟัน ออฟชั่น รักษาโรคฟัน วัสดุยาและเคมีภัณฑ์อื่น ๆ โดยจะ ต้องมีไฟส่องสว่างเพื่อช่วยในการตรวจสภาพภายในช่องปาก โดยจะต้องมีผู้ช่วยอย่างน้อย 1 - 2 คน ในการตรวจรักษาฟัน ในบางครั้งอาจจะมีผู้ป่วยที่เป็นเด็ก ซึ่งการตรวจรักษาอาจจะต้องยกตัวผู้ป่วยเนื่องจากเด็ก จะมีความกลัวและไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจฟัน ทันตแพทย์ต้องมีความรู้ในการดูแลสุขภาพเด็กให้มีความร่วมมือ โดยการผ่า ปาก เพื่อทำการตรวจรักษา รวมทั้งต้องระวังการถูกกัดนิ้วมือขณะทำการตรวจรักษาให้เด็กที่กำลังกลัวและโกรธ

- คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ**
1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางทันตแพทย์
 2. มีความรู้ในการประดิษฐ์งานทันตกรรม และทดสอบ
 3. มีสุขภาพแข็งแรง รู้สึกรักวิชาชีพ อดทนต่อแรงกดดัน มีใจในตนเอง
 4. มีความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม
 5. รักงานบริการ ไม่รังเกียจผู้ป่วย

ความก้าวหน้าในการทำงาน
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับทันตแพทย์ศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพได้มากมาย ขึ้นกับส่วนใหญ่มักเลือกทำงานในสายงานด้านทันตกรรม ไม่ว่าจะเป็นทันตแพทย์ ศัลยกรรมเฉพาะทางทันตกรรมช่องปาก สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการเป็นทันตแพทย์ ก็ยังมีทางเลือกอื่น ในการประกอบอาชีพอีกมากมาย บริษัทเอกชนจำนวนมากต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านทันตกรรมไปทำงานในหลายตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้ช่วยทันตกรรม เพื่อพัฒนาอาชีพในการรักษาโรคเฉพาะทางทันตกรรม หรือ เป็นตัวแทนจำหน่ายยาทันตกรรม และมีความรู้เรื่องทันตกรรมเป็นอย่างดี

อัตราเงินเดือน
อาชีพทันตแพทย์ ในโรงพยาบาลรัฐ มีรายได้ ๘๐๐๐ บาท/เดือน ส่วนในโรงพยาบาลเอกชน-คลินิก จะมีรายได้ประมาณ 90,000 - 500,000 บาท/เดือน

คณะ/สาขาที่ต่อเรียน

คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์

คณะ/สาขา มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน

- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาEXERCISE AND SPORT มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาการวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาการวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาชีววิทยาช่องปาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมโรคฟัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมโรคฟัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมโรคฟัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมโรคฟัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมโรคฟันเพื่อสุขภาพและทันตกรรมรากเทียม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมประดิษฐ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมประดิษฐ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมประดิษฐ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมสำหรับเด็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตกรรมทันตกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาทันตสาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาปริทันต์วิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาปริทันต์วิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาปริทันต์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะทันตแพทยศาสตร์ สาขาวิชาทันตกรรมช่องปากและใบหน้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพและความสามารถ และคณะที่ควรเลือกเรียน

อาชีพ	ความสามารถ/ความถนัด	บุคลิกภาพ	คณะที่ควรเลือกเรียน
1. นักคิด นักเขียน ครู อาจารย์ นักแปล ผู้ชำนาญภาษา	ภาษา วรรณคดี ลักษณะศิลปิน	ลักษณะศิลปิน ลักษณะสังคม	อักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี
2. จิตรกร ประติมากร นักตกแต่ง	วาด ปั้น ผูกลาย ออกแบบ ตกแต่ง	ลักษณะศิลปิน	มัณฑนศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม
3. ธุรกิจ การค้า งานสถิติ	สถิติ การค้า ธุรกิจ	ลักษณะยึดมั่น ลักษณะจริงจัง ความจริง ลักษณะสืบค้น	พาณิชยศาสตร์และ การบัญชี เศรษฐศาสตร์
4. นักวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์	การเขียน การพูด การติดต่อกับผู้คน ภาษา	ลักษณะศิลปิน ลักษณะสังคม	นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ สื่อสารมวลชน
5. นักปกครอง ตำรวจ	กิจกรรมการเมือง การปกครอง ภาษา	ลักษณะสังคม ลักษณะกล้าเสี่ยง	รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์
6. ผู้ฝึกอบรม วิทยากร ผู้สอน	ภาษา กิจกรรมอธิบาย ชี้แจง สื่อสาร	ลักษณะสังคม	ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์

อาชีพ	ความสามารถ/ความถนัด	บุคลิกภาพ	คณะที่ควรเลือกเรียน
7. วิศวกร นักวิทยาศาสตร์	คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ไฟฟ้า กลศาสตร์	ลักษณะสืบสวน สืบค้น ลักษณะสั่งจะ ความจริง	วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์
8. แพทย์ พยาบาล นักสังคม สงเคราะห์	ชีววิทยา เคมี ภาษาอังกฤษ	ลักษณะสังคม	แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การแพทย์ สังคมสงเคราะห์ ศาสตร์

แบบสำรวจอาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

คำชี้แจง จงอ่านคำบรรยายของงานข้างล่าง แล้วจงระบุงานที่ชอบอันดับ 1 และอันดับ 2 ตามลำดับ

ตัวอย่าง (1) ประเภทของงานที่ชอบ อันดับที่ 1 งานบริการลูกค้า อันดับที่ 2 งานวิเคราะห์ข้อมูล

งานประเภทต่าง ๆ

- 1. งานฝีมือ** ตัวอย่างได้แก่ ช่างไม้ ช่างไฟฟ้า แม่ครัว ช่างไฟฟ้า แม่ครัว ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างเครื่อง ช่างซ่อมทีวี ช่างเจียรนัยพลอย ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ชาวไร่ ช่างทำฟัน ทหารช่าง
- 2. งานเทคนิค** ตัวอย่างได้แก่ เจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสาร นักบิน เจ้าหน้าที่ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ นักสำรวจ เจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศ เจ้าหน้าที่การพิมพ์
- 3. งานกฎหมาย** ตัวอย่างได้แก่ ทนายความ ผู้พิพากษา ผู้ตรวจภาษีศุลกากร ศูนย์ราชการตำรวจลับ ผู้พิพากษาข้อเรียกร้องในกรรมธรรม (ประกันชีวิต)
- 4. งานเครื่องมือ** ตัวอย่างได้แก่ พนักงานเครื่องจักรเย็บ พนักงานก่อสร้าง พนักงานควบคุมอุปกรณ์ก่อสร้าง
- 5. งานคณิต วิทยา** ตัวอย่างได้แก่ นักฟิสิกส์ นักคณิตศาสตร์ ผู้เขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ สถาปนิก วิศวกร นักชีว
- 6. งานวิเคราะห์ข้อมูล** ตัวอย่างได้แก่ นักบัญชี ผู้ตรวจบัญชี เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ พนักงานสินเชื่อของธนาคาร พนักงานจ่ายเงินเดือน
- 7. งานศิลปะ** ตัวอย่างได้แก่ นักศิลปะการโฆษณา นักเขียนแบบเสื้อผ้า นักตกแต่งภายใน นักถ่ายภาพ นักเขียนภาพ ผู้พิมพ์และโฆษณา
- 8. งานวรรณกรรม** ตัวอย่างได้แก่ นักข่าว นักเขียนบทละคร บรรณาธิการ นักเขียน นวนิยาย นักกวี นักแปล
- 9. งานดนตรี** ตัวอย่างได้แก่ นักดนตรี ผู้คุมวงดนตรี นักแต่งเพลง นักเต้นรำ นักร้อง
- 10. งานจัดการ** ตัวอย่างได้แก่ ประธาน หรือเจ้าหน้าที่องค์การธุรกิจ ผู้จัดการโรงแรม ผู้จัดการร้านค้า ผู้จัดการธนาคาร ผู้จัดการสำนักงาน ผู้จัดการไร่ ผู้จัดการภัตตาคาร
- 11. งานธุรการ** ตัวอย่างได้แก่ เลขานุการ พนักงานไปรษณีย์ พนักงานธุรการ พนักงานรับส่งเอกสาร พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานต้อนรับ พนักงานโรงแรม พนักงานรับเงิน พนักงานธนาคาร พนักงานรับโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่บริการ เครื่องคอมพิวเตอร์ พนักงานเก็บระเบียบ - ทางกายภาพ

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 5**

ชื่อกิจกรรม คณะ/สาขาสู่โลกอาชีพ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การศึกษาค้นคว้าหาความรู้รายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาอย่างกว้างขวางจะช่วยให้มีความรู้ความสามารถนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางในการศึกษาต่อซึ่งจะเป็นโอกาสที่ทำให้เห็นทางเลือกหลากหลายทางอาชีพ ที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับตนเอง

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. ระบุข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสาขาที่สนใจเพื่อสู่โลกอาชีพได้
2. บอกข้อมูลคณะ/สาขา นำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
3. นำเสนอข้อมูลสถาบันอุดมศึกษา คณะ/สาขา ที่ตนเองสนใจได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยค้นหาสื่อจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง อยากรับนักบินอวกาศ เพื่อเป็นการยกตัวอย่างการเข้าสู่อาชีพ

- ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า เรียนรู้อะไรบ้างจากเรื่องนักบินอวกาศ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนบอกข้อคิดที่ได้

- ผู้วิจัยถามนักเรียนว่าต้องการประกอบอาชีพอะไร และอาชีพนั้นต้องเลือกเรียนสาขาใด

- ผู้วิจัยนักเรียนศึกษาไปความรู้ เรื่อง กลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา

แบ่งกลุ่มศึกษาข้อมูลตามกลุ่มคณะ/สาขา ที่สนใจ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

ขั้นสรุปผล

- ผู้วิจัยให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาตามหัวข้อดังตัวอย่าง

- สถาบันที่เปิดสอน

- บรรยากาศการเรียนการสอน

- อาชีพที่สามารถทำได้หลังจากจบการศึกษา
- ผู้วิจัยให้การบ้านนักเรียนไปศึกษาคณะ/สาขา ไปสู่อาชีพ จากแหล่งข้อมูลอื่นเพิ่มเติม

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. สื่อจากอินเทอร์เน็ต www.youtube.com เรื่อง อยากรู้เป็นนักบินอวกาศ
2. ใบความรู้ เรื่อง กลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจำแนกตามระบบ ISCED
3. ใบงาน เรื่อง สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา
4. ระเบียบการสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
5. วิดีทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล
6. เอกสารคะแนนสูง - ต่ำ ปีล่าสุด

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการประเมินผลจากการแบบสำรวจของนักเรียน
2. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน

ภาคผนวก

ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย

<https://www.admissionpremium.com/content/5053>

กำหนดการ TCAS'63

	ประกาศรับสมัคร	ประกาศผล	ยืนยันสิทธิ์	สละสิทธิ์
รูปแบบที่ 1 Portfolio	รับสมัคร 2-16 ส.ค. 62	30 ม.ค. 63	30-31 ม.ค. 63	1-2 ก.พ. 63
รูปแบบที่ 2 โควตา	6 ก.พ. - 23 มี.ค. 63	22 เม.ย. 63	22-23 เม.ย. 63	24-25 เม.ย. 63

แนะนำข้อมูลคณะ/สาขา มหาวิทยาลัย

<https://bit.ly/2Uw6ESs>

TCASter

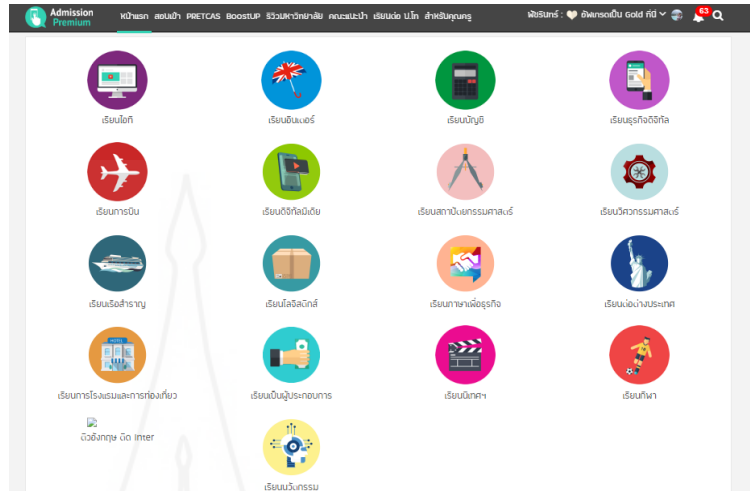
TCASter News คู่มือเตรียมสอบ TCASter App กดเพื่อดูแบบ MOCK Exam

NEWS แนะนำ เคล็ดลับสอบ TCAS PORTFOLIO ฝากแนะทุน ฝากชม TCAS TCASter Workshop Lifestyle ฝากชม TCASter VDO

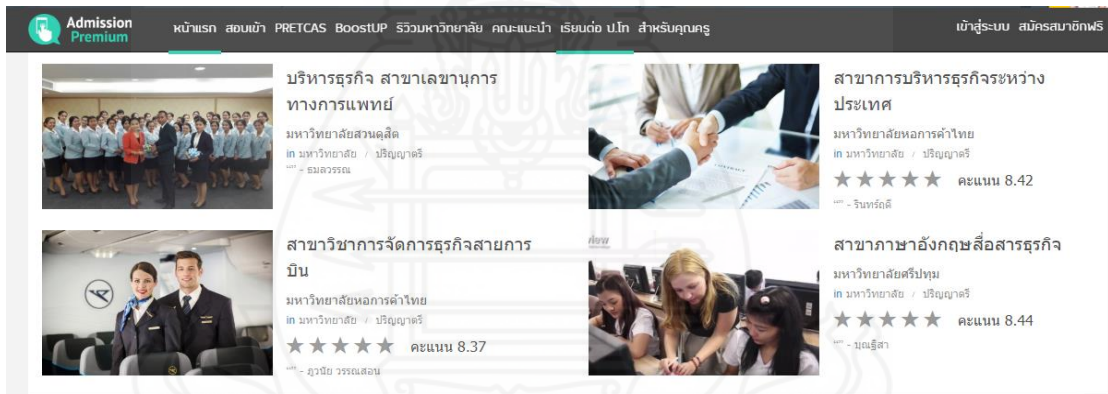
แนะนำคณะ: มหาวิทยาลัย

แนะนำข้อมูลคณะ/สาขา มหาวิทยาลัย

<https://bit.ly/2v8au9N>

คะแนนสูง - ต่ำ รอบที่ 4 ในระบบ TCAS

<https://bit.ly/384TRKO>

ดาวน์โหลด คะแนนสูง-ต่ำ TCAS รอบที่ 4 แอดมิชชั่น ประจำปีการศึกษา 2562 ขนาด : 2.35 MB

สถิติข้อมูลการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา TC. รอบที่ 4 แอดมิชชั่น ประจำปีการศึกษา 2562

คะแนนสูงสุด คือ คะแนนของคนที่ดีที่สุดอันดับ 1 ของสาขาวิชา
คะแนนต่ำสุด คือ คะแนนของคนที่ดีที่สุดเป็นคนสุดท้ายของสาขา
ซึ่งในการประเมินโอกาสติด จะเอาคะแนนตัวเองไปเปรียบเทียบกับ คะแนนต่ำสุด

คะแนนสูง-ต่ำ TCAS รอบ 4 แอดมิชชั่น ปี 2562 แยกมหาวิทยาลัย

- 001 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/001.pdf>
- 002 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/002.pdf>
- 003 มหาวิทยาลัยขอนแก่น <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/003.pdf>
- 004 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/004.pdf>
- 005 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/005.pdf>
- 006 มหาวิทยาลัยมหิดล <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/006.pdf>
- 008 มหาวิทยาลัยศิลปากร <http://www.cupt.net/docs/stat62-4/008.pdf>

ใบความรู้เรื่อง รายละเอียดสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

การศึกษากับอาชีพ

ในยุคสมัยของสังคมข้อมูลข่าวสารที่วิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนในสังคมจะต้องปรับตัว ทั้งในแง่การดำรงชีวิต วิธีการทำงาน การปรับปรุงพัฒนาตนเองทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ในโลกของการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับบุคคลที่จะช่วยกันพัฒนาตนเองและสังคมให้มีคุณภาพได้ จึงเป็นเรื่องที่สังคมยุคนี้ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีสถาบันอุดมศึกษารับผิดชอบจัดการศึกษาทั้งสิ้น 53 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 20 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ 2 แห่ง และสถาบันการศึกษาเอกชน 31 แห่ง ซึ่งมีสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เลือกมากมาย แต่จะเลือกอย่างไร ควรวางแผนการศึกษาอย่างไร ให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการประกอบอาชีพนั้น ขอเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงแนวทางในการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยจำแนกตาม ISCED (The International Standard Classification of Education) เป็น 10 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ ครุศาสตร์ อดสาหกรรม

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน เทคโนโลยีการศึกษา การบริหารการศึกษา การบริหารอาชีวศึกษา การวัดและการประเมินผลการศึกษา พลศึกษา ดนตรีศึกษา คหกรรมศึกษา ศิลปศึกษา จิตวิทยา บรรณารักษ์ ศิลปอุตสาหกรรม

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ด้านภาษา สังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่ตนถนัดในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่ออุดมศึกษา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นผู้ใฝ่การศึกษา มีใจรักการเป็นครู มีอุดมคติ รักเด็ก มีคุณธรรม เมตตากรุณา มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี ปรับตัวได้ง่าย มีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี

ลักษณะอาชีพ การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนหรือบุคคล ดูแลแนะนำให้ได้ก็มีคุณธรรม ประเมินผลการเรียนการสอน บริหารและบริการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ครูอาจารย์ นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา นักแนะแนว เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา บรรณารักษ์ นักดนตรี นักสหนาการ นักจิตวิทยา นักโภชนาการ

2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะโบราณคดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ บรรณารักษ์ ปรัชญา ศาสนา เทววิทยา โบราณคดี อังกฤษ เพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ในสาขาสังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถทางทักษะภาษา รักการอ่าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มั่นใจในตัวเอง ละเอียดรอบคอบ มีความพากเพียร สนใจการเปลี่ยนแปลงในศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ลักษณะอาชีพ เป็นงานที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ของมนุษย์ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์เหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ครูอาจารย์ นักวิชาการศึกษา นักภาษาศาสตร์ นักประพันธ์ มัคคุเทศก์ ล่าม บรรณาธิการ นักโบราณคดี บรรณารักษ์ เลขานุการ เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

3. กลุ่มสาขาวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะจิตรศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ คณะมัณฑนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะโบราณคดี คณะมนุษยศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ทัศนศิลป์ นิเทศศิลป์ นฤมิตรศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ศิลปะไทย ศิลปะภาพถ่าย ศิลปะประยุกต์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ การออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา จิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มานุษยดุริยางวิทยา

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ดีในวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี (ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถและถนัดทางศิลปะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักอิสระ ไม่ชอบเลียนแบบใคร รักความสวยงามและธรรมชาติ มีความละเอียดอ่อน

ลักษณะอาชีพ เป็นงานเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์ เสนอแนวคิดด้านศิลปะ เป็นการแสดงออกเฉพาะบุคคลในด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ช่างศิลป์ ช่างภาพ นักแต่งเพลง นักปฏิมากร จิตรกร มัณฑนากร นักออกแบบ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา นักวิชาการ ครู - อาจารย์ ฯลฯ

4. กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ กฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชน กฎหมายอาญา กฎหมายธุรกิจ กฎหมายที่ดินและทรัพย์สิน กฎหมายระหว่างประเทศ บริหารกฎหมาย

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย ภาษาต่าง ๆ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีลักษณะผู้นำ บุคลิกภาพดี ชอบสังคม มนุษย์สัมพันธ์ดี จดจำระเบียบแม่นยำ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ รักษาความยุติธรรม มีเหตุผล กล้าแสดงความคิดเห็นมีความมั่นใจในตัวเอง

ลักษณะอาชีพ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคล องค์กรด้านกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ คดีแพ่งคดีอาญา ให้คำแนะนำปรึกษากฎหมาย พิพากษา อรรถคดี

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ทนายความ นิติกร ตำรวจ นักการเมือง เจ้าหน้าที่สรรพากร ผู้พิพากษา อัยการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้สิน เจ้าหน้าที่ที่ดิน เจ้าหน้าที่แรงงานสัมพันธ์ ครู - อาจารย์ ที่ปรึกษากฎหมาย ฯลฯ

5. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

5.1 สาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะสถิติประยุกต์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ กฎหมาย การเมืองการปกครอง พัฒนาชุมชน จิตวิทยา เทคโนโลยีสังคม สัมมนาคน บรรณารักษศาสตร์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์ และวางแผนทางสังคม ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์

ลักษณะอาชีพ วางแผนสำรวจ วิจัยข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยา และสังคมวิทยา เผยแพร่ความรู้และข่าวสารสู่ประชาชน ศึกษาวิจัยชีวิตของมนุษย์ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและพฤติกรรม

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสนใจศึกษาชีวิตมนุษย์ สังคม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีทักษะทางภาษาทั้งการเขียนและการพูด ชอบช่วยเหลือสังคม กล้าแสดงความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตใจใฝ่ใญ่

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา นักจิตวิทยา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ มัคคุเทศก์ ผู้สื่อข่าว ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ปลัดอำเภอ นักบริหารงานบุคคล ฯลฯ

5.2 สาขาการบริหารพาณิชยกรรมและธุรกิจ

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขานี้ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะสังคมศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ บัญชี การเงินการธนาคาร การบริหารธุรกิจ การจัดการ การบริหารงานบุคคล การเลขานุการ สถิติ การสหกรณ์ การท่องเที่ยว การโรงแรม การตลาด การตลาดระหว่างประเทศ เทคโนโลยี สารสนเทศทางธุรกิจ พาณิชยนาวิ ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ สถิติ ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นคนคล่องตัวเชิงธุรกิจ มีความสามารถในการวางแผน ฉลาดเฉลียว มีไหวพริบ สนใจข่าวสารและเศรษฐกิจ มีความละเอียดรอบคอบ สุขุม ขยันหมั่นเพียร กล้าตัดสินใจ เชื่อมั่นในตัวเอง มีความสามารถทางคณิตศาสตร์และสถิติ

ลักษณะอาชีพ วางแผน ดำเนินธุรกิจ ติดต่อประสานงาน ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในองค์กรด้านธุรกิจ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักธุรกิจ นายธนาคาร นักวิจัยตลาด ผู้ขายประกัน พนักงานขาย เจ้าหน้าที่วัสดุ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่การคลัง สรรพากร สมุห์บัญชี พนักงานคุมสต็อกสินค้า โปรแกรมเมอร์ ครูอาจารย์ ฯลฯ

5.3 สาขาสื่อสารมวลชนและการเอกสาร

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ภาพถ่าย งานสารนิเทศ บรรณารักษ์ วาทยศิลป์ การสื่อสาร ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถทางภาษาไทย และอังกฤษ มีทักษะในการสื่อสาร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบการสมาคม ช่างสังเกต สนใจข่าวรอบตัว

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ได้แก่ นักประชาสัมพันธ์ นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ นักการเมือง นักจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ โฆษกวิทยุโทรทัศน์ พิธีกร ผู้ผลิตภาพยนตร์ ครูอาจารย์ เป็นต้น

5.4 สาขาคหกรรมศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ คหกรรมศาสตร์ พัฒนาการเด็กและครอบครัว โภชนาการ - ชุมชน

ความรู้พื้นฐาน สุขศึกษา สังคมศึกษา ภาษาไทย

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นผู้รักและสนใจความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ในเรื่องปัจจัยสี่ เช่น ที่อยู่ เสื้อผ้า ยารักษาโรค อาหาร มีศิลปะในการปรุงอาหารหรือแต่งกาย

ลักษณะอาชีพ ให้ความรู้ในเรื่องโภชนาการ สามารถดำเนินธุรกิจด้านการประกอบอาหาร การออกแบบเครื่องแต่งกาย ตัดเย็บเสื้อผ้า

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักโภชนาการ นักออกแบบเครื่องแต่งกาย นักจิตวิทยาเด็ก ครูอาจารย์ ฯลฯ

6. กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะพลังงานและวัสดุ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา คณิตศาสตร์ สถิติศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ วัสดุศาสตร์ วัสดุประยุกต์และไอโซโทป ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีสติปัญญาดี สนใจงานด้านวิทยาศาสตร์ ชอบใช้ปัญญามากกว่าแรงงาน ช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลอง ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ เสมอ ไม่ชอบเลียนแบบสังคม เชื่อมั่นในตัวเอง

ลักษณะอาชีพ เป็นงานด้านวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าทดลอง วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติหรือในห้องปฏิบัติการ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักวิทยาศาสตร์ นักเคมีปฏิบัติ นักฟิสิกส์ นักคณิตศาสตร์ นักอุตุนิยมวิทยา เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ นักนิเวศวิทยา นักธรณีวิทยา นักวิเคราะห์วิจัย ครูอาจารย์ ฯลฯ

7. กลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ การแพทย์ การพยาบาล กายภาพบำบัด รังสีเทคนิค โภชนาวิทยา อณูพันธุศาสตร์ จิตวิทยาคลินิก ทันตกรรม เภสัชกรรม สัตวแพทย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์

ความรู้พื้นฐาน ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นกลุ่มคนที่มีสติปัญญาดี ใช้เหตุผลมากกว่าการจินตนาการ มีความสามารถทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กล้าตัดสินใจ ใจคอก่อนแน่น มีจรรยาบรรณวิชาชีพ สุขภาพกายและจิตดี ไม่พิการทางร่างกาย มีจริยธรรม

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา แพทย์ สัตวแพทย์ พยาบาล เภสัชกร เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าหน้าที่รังสีเทคนิค นักกายภาพบำบัด นักจิตเวช เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครูอาจารย์ ฯลฯ

8. กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

8.1 วิศวกรรมศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะพลังงานและวัสดุ

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมโลหการ วิศวกรรมสื่อสารวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมเกษตร วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม สติปัญญาดี มีความสามารถทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะฟิสิกส์ มีทักษะทางมิติสัมพันธ์ ชอบทำงานที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ชอบประดิษฐ์คิดค้น ไม่ชอบสังคม อุดมทุน ละเอียดรอบคอบ มีความมั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่ม ซื่อสัตย์

ลักษณะอาชีพตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา วิศวกรรม ผู้ควบคุมการก่อสร้าง โฟร์แมน ช่างเขียนแบบ ช่างเทคนิค ครูอาจารย์ ฯลฯ

8.2 สถาปัตยกรรมศาสตร์และผังเมือง

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ สถาปัตยกรรม เคหะการ สถาปัตยกรรมภายใน การออกแบบชุมชนเมือง ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถ และมีพื้นฐานทางศิลปะ รักศิลปะ มีความคิดริเริ่มและจินตนาการ มีความคิดในลักษณะที่เป็นตรรกศาสตร์ สามารถถ่ายทอดเป็นภาพและรูปธรรมที่เห็นได้ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ลักษณะอาชีพตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา สถาปนิก นักออกแบบ ครูอาจารย์

9. กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ คณะประมง คณะวนศาสตร์ คณะเทคโนโลยีเกษตร คณะอุตสาหกรรมเกษตร

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ เกษตรกลุวิชาณ ภูมิวิทยา โรคพืช ปฐพีวิทยา พืชไร่ พืชสวน สัตวบาล นิทรรศการ ส่งเสริมการเกษตร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ความรู้พื้นฐาน ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม รักธรรมชาติ ชอบทำงานใช้กำลัง ทำงานกลางแจ้งได้ อารมณ์เยือกเย็น รักอิสระ สันโดษ ชอบการผจญภัย ไม่พิถีพิถันในการใช้ชีวิตมากนัก สุขภาพแข็งแรง อดทน ขยันขันแข็ง

ลักษณะอาชีพ ศึกษา สังเกต วิเคราะห์ วิจัย ผลิต ป้องกัน ส่งเสริม เผยแพร่ จัดการอนุรักษ์ และแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ประมง และป่าไม้

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา เกษตรกร นักวิชาการเกษตร เจ้าหน้าที่ป่าไม้ นักการประมง เจ้าหน้าที่เกษตรและสหกรณ์ นักจัดสวน นักปศุสัตว์ เจ้าของฟาร์มพืชและสัตว์ ฯลฯ

10. กลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ได้แก่ อาชีววิทยา การศึกษาสิ่งแวดล้อม สวัสดิการสังคม นาวิกศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ พลศึกษา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม พลศึกษา สันทนาการ สิ่งแวดล้อม อาชีววิทยาและงานยุติธรรม สวัสดิการแรงงาน

ความรู้พื้นฐาน พื้นฐานแตกต่างกันไปตามสาขาวิชา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี กล้าหาญ อดทนเสียสละ เอาใจใส่ ความเปลี่ยนแปลงรอบตัว ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความสุข

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักกีฬา นักสังคมสงเคราะห์ พัฒนาการครู อาจารย์ ฯลฯ

ใบงาน เรื่อง สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง เมื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง รายละเอียดสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. บอกกลุ่มสาขาวิชาที่สนใจมา 3 กลุ่ม

1! กลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ คือ.....
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน

คณะ/สาขาวิชา

ความรู้พื้นฐาน

บุคลิกภาพ

ตำแหน่งงาน

2. กลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ คือ.....
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน

คณะ/สาขาวิชา

ความรู้พื้นฐาน

บุคลิกภาพ

ตำแหน่งงาน

3. กลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ คือ.....

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน.....

คณะ/สาขาวิชา

ความรู้พื้นฐาน

บุคลิกภาพ

ตำแหน่งงาน

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 6**

ชื่อกิจกรรม โลกกว้างทางอาชีพ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพช่วยให้บุคคลสามารถเลี้ยงชีพและยังชีพได้ การรู้ข้อมูลอาชีพที่สัมพันธ์กับทักษะ ความสามารถ ความถนัด จะช่วยให้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองและนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. บอกประเภท และลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในปัจจุบันได้
2. บอกข้อดี และข้อจำกัดของอาชีพที่นักเรียนสนใจจะประกอบอาชีพในอนาคตได้
3. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพไปวางแผนการเลือกอาชีพในอนาคตได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพใกล้ๆตัวนักเรียน ลักษณะงานอย่างไรบ้าง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน (ตามความเหมาะสม)
- นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อมูลอาชีพต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างน้อย

กลุ่มละ 5 อาชีพ ลงบันทึกในใบงาน เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

- ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และค้นหาอาชีพที่นักเรียนสนใจ

เพื่อเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ในชั้นเรียน

- ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มประสานงาน/เชิญวิทยากรมาบรรยาย
- ให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการบรรยายของวิทยากรในแบบบันทึก สัมผัสอาชีพ

ขั้นสรุป

- นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ช่วยกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นเป็นข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับแนวคิดหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้ แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

- ผู้วิจัยให้นักเรียนไปศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ เช่น สัมภาษณ์อาชีพจากบุคคลใกล้ตัว หรือจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

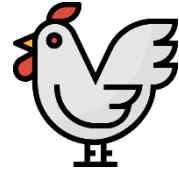
1. ใบงาน โลกกว้างทางอาชีพ
2. แบบบันทึก สัมผัสอาชีพ
3. แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ วิทยุ - โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องแนะแนว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจฟังวิทยากรบรรยายของนักเรียน
2. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน

ใบงาน
เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน (ตามความเหมาะสม)
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อมูลอาชีพต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี

ชื่อ อาชีพ

.....

ลักษณะงานอาชีพ

.....
.....

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

.....
.....

ข้อดีของอาชีพ

.....
.....

ข้อจำกัดของอาชีพ

.....
.....

การศึกษาเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

.....
.....

โอกาสและความก้าวหน้า

.....
.....

รายได้จากการประกอบอาชีพ

.....
.....

อื่นๆ (ปัญหา/อุปสรรค)

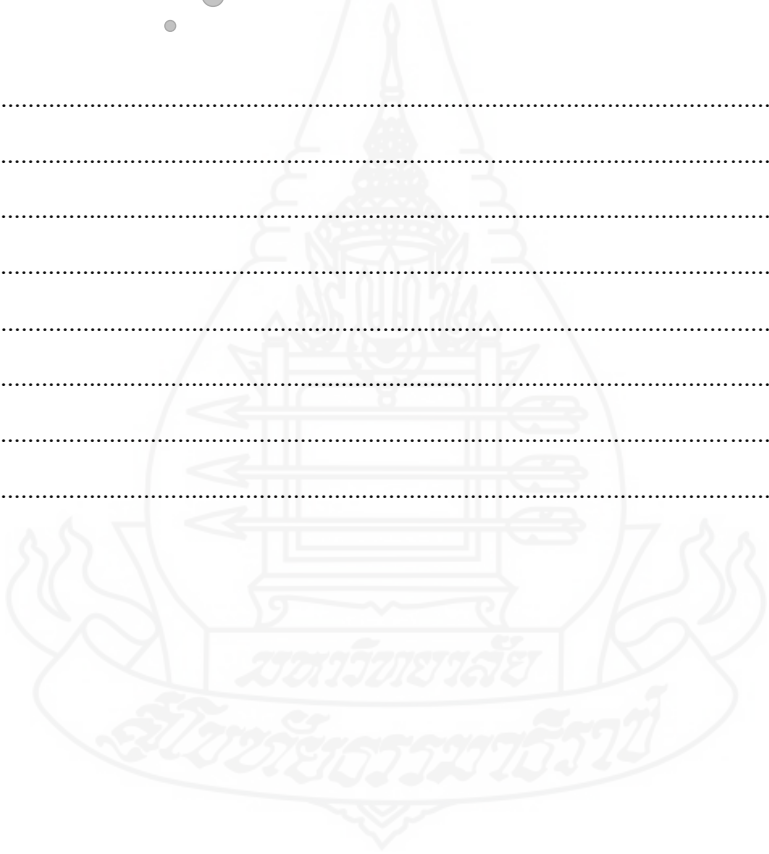
.....
.....

แบบบันทึกสัมภาษณ์อาชีพ

การบรรยายของวิทยากร อาชีพที่บรรยาย.....

สรุปความรู้ที่ได้ฟังจากการบรรยาย

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 7

ชื่อกิจกรรม อยากรู้เป็นอะไรกันจ๊ะ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การที่ตัวเรารู้จักตั้งเป้าหมาย และหาทางไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จจะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. ระบุเป้าหมายของตนเองและหาทางไปสู่เป้าหมายของตนเองได้
2. นำเสนอเป้าหมายชีวิตของตนเอง รู้จักวางแผนอนาคตของตนเองได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ โดยอาจนำภาพและประวัติของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ หรือนักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ว่าทุกคนต้องมีเป้าหมาย และนำเป้าหมายนั้นมาพิจารณาเพื่อหาทางไปสู่เป้าหมายนั้น

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- นักเรียนศึกษาใบงาน “อยากรู้เป็นอะไรกันจ๊ะ” แล้วเติมข้อความลงในใบงาน
- ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนให้รายงานเป้าหมายและหนทางไปสู่เป้าหมายของตนตามใบงานให้เพื่อนฯ ฟัง

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยสรุปภาพรวมของนักเรียนแต่ละคนจากใบงานเพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาไปสู่เป้าหมาย

- นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมลงในใบงาน

- ผู้วิจัยให้นักเรียนไปศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่ประสบความสำเร็จ เช่น สัมภาษณ์จากบุคคลใกล้ตัว หรือจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. ใบงาน อยากรู้เป็นอะไรกันจ๊ะ
2. แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ วิทยุ - โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องแนะแนว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน
2. จากการทำใบงานของนักเรียน

ใบงาน อยากรู้เป็นอะไรกันจ๊ะ

ชีวิตของข้าพเจ้า

1. เป้าหมายที่อยากจะเป็น.....
2. อยากรเรียนสูงสุดถึงระดับ.....
3. อยากรเรียน คณะ/สาขา
4. จากข้อ 1 - 3 ผู้ที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย
5. ความตั้งใจของนักเรียนจะบรรลุเป้าหมายกี่เปอร์เซ็นต์.....
6. คุณลักษณะเด่นของนักเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายอาชีพของนักเรียน.....

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

เป้าหมายในอาชีพ

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

.....

.....

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 8**

ชื่อกิจกรรม เส้นทางอาชีพสู่ออนาคต

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การตัดสินใจที่ดีต้องมีการวางแผน มีความชัดเจนและเป็นไปได้ มีทางเลือกที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้การตัดสินใจที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนที่ดีก็ต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. ระบุเป้าหมายอาชีพในอนาคตของตนเองได้
2. บอกขอบข่ายอาชีพที่ชอบและเหมาะสมกับตนเองได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยพูดคุยและกล่าวทักทายนักเรียน
- ผู้วิจัย “เส้นทางอาชีพสู่ออนาคต” ยกตัวอย่างให้นักเรียนฟัง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- นักเรียนกรอกข้อมูลใบแบบบันทึก “เส้นทางอาชีพสู่ออนาคต” ดังนี้
- ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
- ข้อมูลผลการเรียน
- แผนชีวิตอนาคต

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมานำเสนอข้อมูลของตนเอง
- สรุปผลและประเมินความเป็นไปได้ของอาชีพที่เลือกโดย
- ตนเอง
- ครู
- ผู้ปกครอง
- ผู้วิจัยให้นักเรียนไปศึกษาหาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. ใบงาน เส้นทางอาชีพสู่อนาคต
2. แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ วิทยุ - โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องแนะแนว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการสนทนา ซักถามของนักเรียน
2. จากการทำใบงานของนักเรียน

แบบบันทึกเส้นทางอาชีพในอนาคต

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ฉันเป็นอย่างไร

ค่านิยมอาชีพ	
ลักษณะบุคลิกภาพเพื่อไปสู่อาชีพ	
จุดเด่นของตนเอง 6 ลักษณะ	
ความสนใจของตนเอง	
พหุปัญญาของฉัน (MY PROFILO)	

2. ผลการเรียนรู้ของฉัน

ผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชา

ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

ม. 4

ม. 5

- ผลการเรียนรู้เฉลี่ย 4 ภาคเรียน
- วิชาที่ชอบเรียน แล้วมีความสุข.....
- วิชาที่ถนัด/สามารถทำคะแนนได้ดี.....
- วิชาที่ไม่ชอบเรียน.....
- วิชาที่มีการพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น.....

3. แผนชีวิตอนาคต

เป้าหมายด้านการศึกษา	เป้าหมายงานอาชีพ	ภาพอาชีพในอนาคตของฉัน
<p style="text-align: center;">ไปสู่อาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ อันดับที่ 1 คณะ/สาขา สถาบัน ▪ อันดับที่ 2 คณะ/สาขา สถาบัน 	<p style="text-align: center;">เป้าหมายงานอาชีพ</p> <p style="text-align: center;">ในอนาคต</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ อันดับที่ 1 งานอาชีพ..... เหตุผลที่เลือกเพราะ ▪ อันดับที่ 2 งานอาชีพ..... เหตุผลที่เลือกเพราะ 	

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 9

ชื่อกิจกรรม ยืนยันความมั่นใจ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

ระยะเวลาเรียนรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน 1 - 2 ชั่วโมง

แนวคิด/สาระสำคัญ

การตัดสินใจเลือกอาชีพที่ใช้ความไตร่ตรองเป็นสิ่งที่ดีปัญหาที่เกิดคงไม่มากนักและโอกาสที่จะเลือกผิดก็มีน้อยตามไปด้วย และการที่มีสิ่งที่เลือกอยู่มาก โอกาสในการเลือกก็มีมาก แผนที่ว่าไว้ก็มีการเปลี่ยนแปลงได้ การเริ่มต้นคิดแต่วันนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทาง และหลังจากนี้ได้ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ แล้วจะช่วยให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. ระบุเป้าหมายของตนเองเพื่อไปสู่อาชีพได้
2. นำเสนอข้อมูลเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเองและความตั้งใจในสิ่งที่ต้องการ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ผู้วิจัยสรุปทบทวนสิ่งที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั่วโมงก่อน เป็นการวางแผนชีวิตสู่ความเป็นจริง ถ้านักเรียนได้ปฏิบัติสม่ำเสมอในด้านการหาความรู้ ทักษะต่าง ๆ ที่จะใช้ในอาชีพที่นักเรียนได้เลือกไว้ ก็จะนำไปสู่อาชีพนั้น ๆ หรืออาชีพอื่นที่ใกล้เคียงกัน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยแจ้งจุดประสงค์ว่า ในชั่วโมงนี้จะให้นักเรียนได้เขียน “ยืนยัน...ความมั่นใจ” ตามใบงานที่ครูจะแจกให้

- ผู้วิจัยแจกใบงาน “ยืนยัน...ความมั่นใจ” พร้อมอธิบายรายละเอียดให้เข้าใจ และให้นักเรียนแต่ละคนเขียนลงในใบงาน

ขั้นสรุป

- ผู้วิจัยให้นักเรียน 3 - 4 คน ออกมานำเสนอข้อมูลของตนเอง

- ผู้วิจัยสรุปว่า การที่นักเรียนได้ลองอาชีพเดี๋ยวนี้นี้ จงจำไว้ว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพในวันนี้ยังไม่ใช่ผลที่ถึงที่สุด นักเรียนยังอาจเปลี่ยนใจได้อีก ไม่ว่าเวลาผ่านไปเท่าใด แต่ที่นักเรียนต้องทำในวันนี้ เพราะเหตุผลสำคัญคือ การวางแผนเป็นกระบวนการที่ทำให้ชัดเจนในเป้าหมายที่ต้องการ และเป็นภาพความหวังในชีวิตมากกว่าการที่ไม่มีจุดหมายใด ๆ ของชีวิตเลย

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. ใบงาน ยืนยัน...ความมั่นใจ
2. แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ วิทยุ - โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องแนะแนว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการนำเสนอผลงานของนักเรียน
2. จากการทำใบงานของนักเรียน

ใบงาน ยืนยัน...ความมั่นใจ

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่ม../....

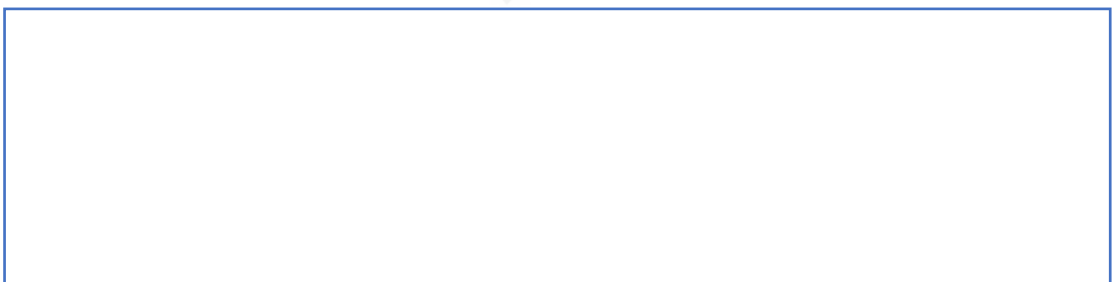
1. เขียนคติเตือนใจ หรือความฝันที่ตั้งใจไว้ เกี่ยวกับความต้องการในอาชีพของนักเรียนมาอย่างน้อย 3 ข้อความ

2. นำคติเตือนใจ หรือความฝันที่นักเรียนตั้งใจไว้ข้างต้น มาเขียนอธิบายว่า นักเรียนสามารถนำไปใช้ ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

3. อาชีพที่เลือก คือ

4. สิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรค ได้แก่

5. นักเรียนจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้อย่างไร

**แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
กิจกรรมแนะแนวครั้งที่ 10**

ชื่อกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศ

ระยะเวลาจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 50 นาที

แนวคิด/สาระสำคัญ

การตัดสินใจเลือกอาชีพ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญนะคะ เพราะถ้าตัดสินใจเลือกอาชีพเหมาะสมกับตนแล้ว จะทำให้เรามีความสุขและมีความก้าวหน้าในชีวิตประจำวัน ในแต่ละวันทุกคนมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา และบางครั้งต้องตัดสินใจหลายเรื่องซึ่งทุกเรื่องอาจมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับตัวเรา การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้การตัดสินใจที่ดี ต้องรู้หลักการวิธีการ ขั้นตอน เพื่อจะได้ตัดสินใจให้ดีที่สุดคะ ไม่คิดเป็นเรื่องของโชคกลาง การฝึกการตัดสินใจเรื่องอาชีพต้องเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ รู้วิธีการ และปฏิรูปแบบของการตัดสินใจเลือกอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่า “งานคือชีวิต” ดังนั้นจำเป็นต้องมีการเริ่มต้นด้านการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ตั้งแต่วัยเรียน ซึ่งเป็นการวางแผนระยะยาวที่ต้องใช้เวลาอันจะอาศัยความพยายามอย่างมาก ผลตอบแทนที่ได้รับก็คุ้มค่า สิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 10 แล้ว สามารถ

1. ทบทวนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพได้
2. เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ

- ผู้วิจัยเปิดเพลง เก็บตะวัน – อธิธิ พलगกุล
- จากนั้นผู้วิจัยถามถึงความรู้สึกของนักเรียนที่ได้ฟังเพลงนี้

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยกล่าวกับนักเรียนว่า ในยามที่นักเรียนประสบกับปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ ที่ทำให้นักเรียนเกิดท้อแท้ เหนื่อย สามารถใช้บทเพลงในการสร้างพลังและสร้างกำลังใจให้กับตนเองในการก้าวข้ามผ่านสิ่งต่าง ๆ
- ผู้วิจัยแจกแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

- นักเรียนลงมือทำแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ และนักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

- ผู้วิจัยเก็บแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ขั้นสรุป

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

- ผู้วิจัยสรุปถึงความสำคัญของการนำสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพไปวางแผน เป้าหมายของตนเอง เพื่อเป็นองค์ประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพตามความต้องการของตนเองได้

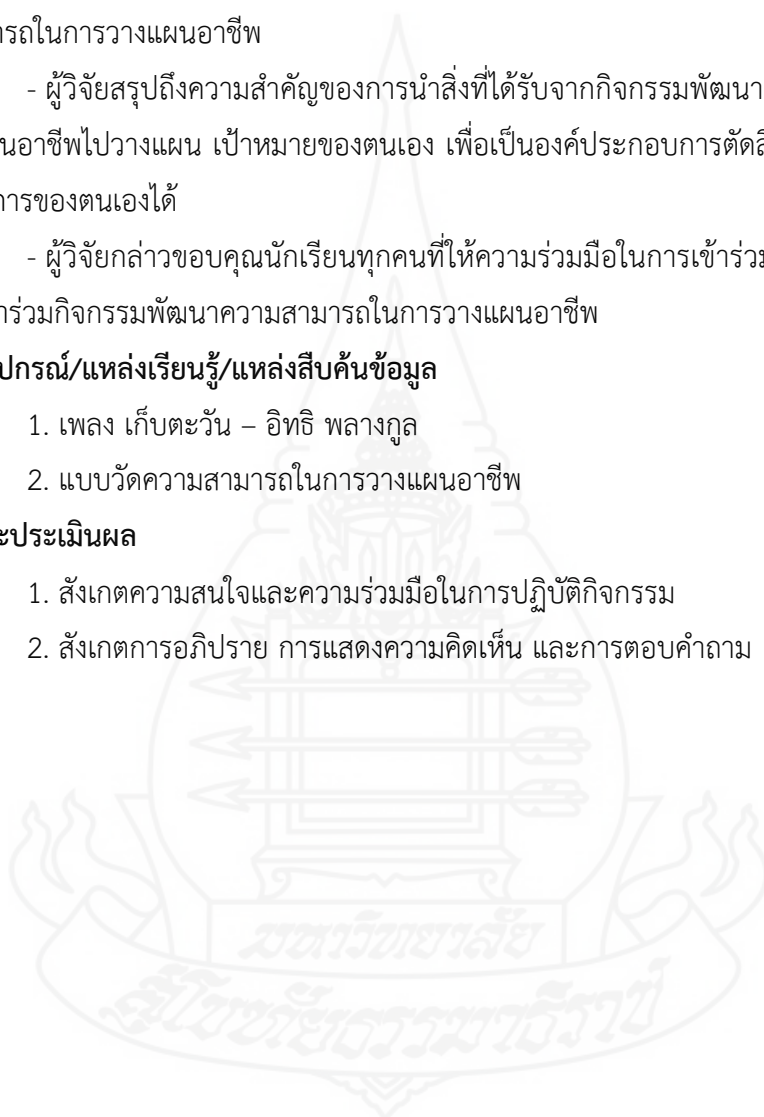
- ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม และกล่าวปิด การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้/แหล่งสืบค้นข้อมูล

1. เพลง เก็บตะวัน – อธิธิ พलगกุล
2. แบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

การวัดและประเมินผล

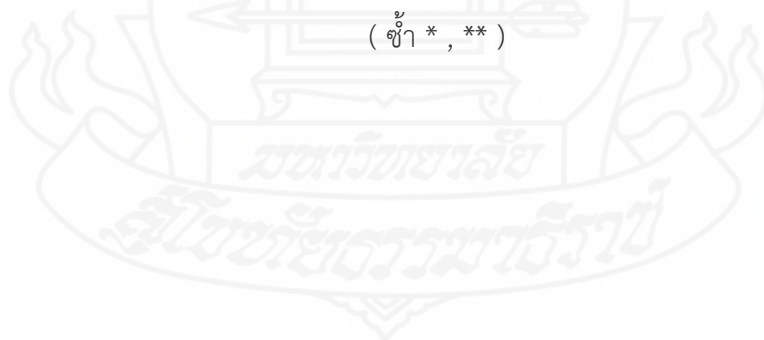
1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น และการตอบคำถาม

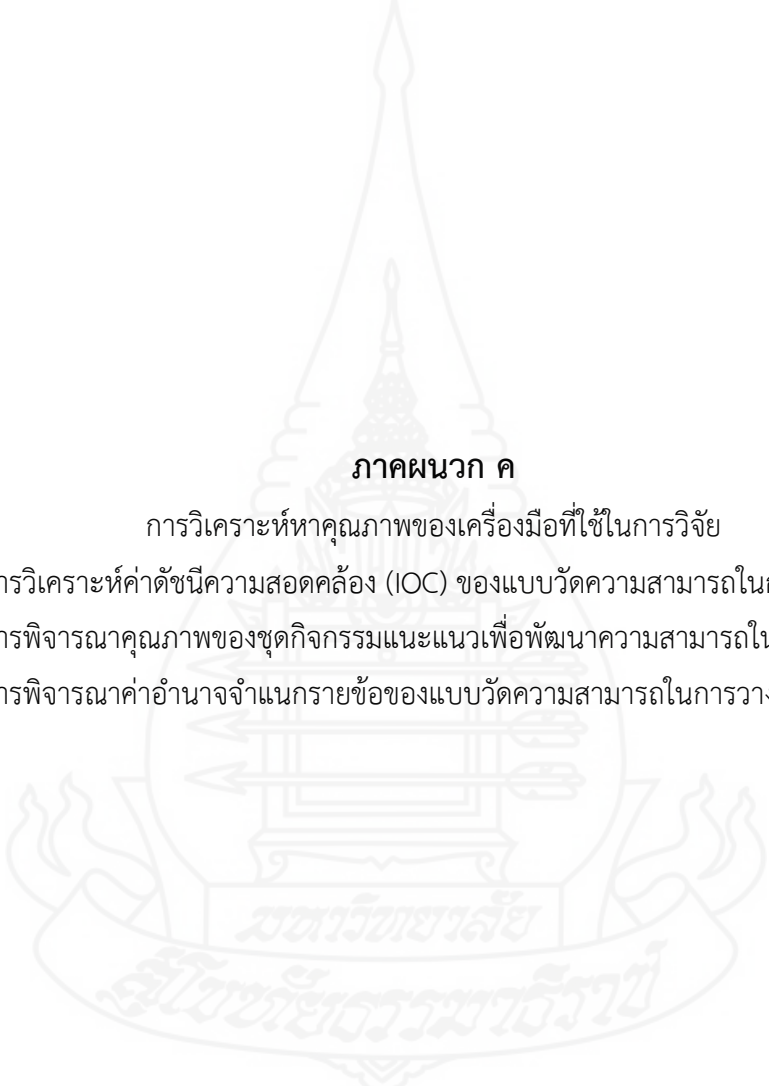

เนื้อเพลง เก็บตะวัน อธิ พลางกูร

เก็บตะวันที่เคยส่องฟ้า
 เก็บเอามาเก็บไว้ในใจ
 เก็บพลังเก็บแรงแห่งแสง ยิ่งใหญ่
 รวมกันไว้ให้เป็นหนึ่งเดียว
 เก็บเอากาลเวลาผ่านเลย
 สิ่งที่เคยผิดหวังช่างมัน
 หนึ่งตัวตนหนึ่งคนชีวิต แสนสั้น
 เจ็บแค่นั้นก็คงไม่ตาย
 * ธรรมดาเวลาฟ้าครีเมฆหม่น
 พายุฝนอยู่บนฟากฟ้า
 คงไม่นานตะวันสาดแสงแรงกล้า
 ส่องให้ฟ้างดงาม
 ** หากตะวันยังเคียงคู่ฟ้า
 จะมัวมาสิ้นหวังทำไม
 เมื่อยังมีพรุ่งนี้ให้เดิน เริ่มใหม่
 มันคงไว้ดังเช่นตะวัน

(ซ้ำ * , **)

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ
- ผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ
- ผลการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของแบบวัดความสามารถ
ในการวางแผนอาชีพ

ข้อ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการคัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	0	0	0	คัดออก
2	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
9	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
10	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
11	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
12	0	0	0	0	คัดออก
13	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
20	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
21	0	0	1	0.33	คัดออก
22	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
23	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
24	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
25	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้

ข้อ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการคัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	1	-1	1	0.33	คัดออก
27	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
28	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
29	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
30	0	1	-1	0	คัดออก
31	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
32	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
33	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
34	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
35	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของแบบวัดความสามารถ
ในการวางแผนอาชีพ

ข้อ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการคัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	0	0	0	คัดออก
2	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
9	1	0	1	0.67	คัดเลือกไว้
10	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
11	0	-1	-1	-0.67	คัดเลือกไว้
12	0	0	0	0	คัดออก
13	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
20	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
21	0	0	1	0.33	คัดออก
22	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
23	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
24	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
25	0	1	1	0.67	คัดเลือกไว้
26	1	-1	1	0.33	คัดออก

ผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว
ตารางการวิเคราะห์คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผน
อาชีพ

กิจกรรม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. ปฐมนิเทศ	4.71	4.57	4.71	4.66
2. นิเทศละตัวฉัน	4.71	4.43	4.71	4.62
3. ทางไปสู่ดวงดาว	4.86	4.57	5.00	4.81
4. อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน	4.71	4.71	5.00	4.81
5. คณะ/สาขาสู่โลกอาชีพ	4.86	4.43	4.57	4.62
6. โลกกว้างทางอาชีพ	4.43	4.57	4.14	4.38
7. อยากเป็นอะไรกันจ๊ะ	4.43	4.29	4.00	4.24
8. เส้นทางอาชีพสู่ออนาคต	4.86	4.57	4.57	4.67
9. ยืนหยัดความมั่นใจ	4.87	4.29	4.43	4.53
10. ปัจฉิมนิเทศ	4.86	4.86	4.57	4.76
ค่าเฉลี่ยรวม				4.61

ผลการพิจารณาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว

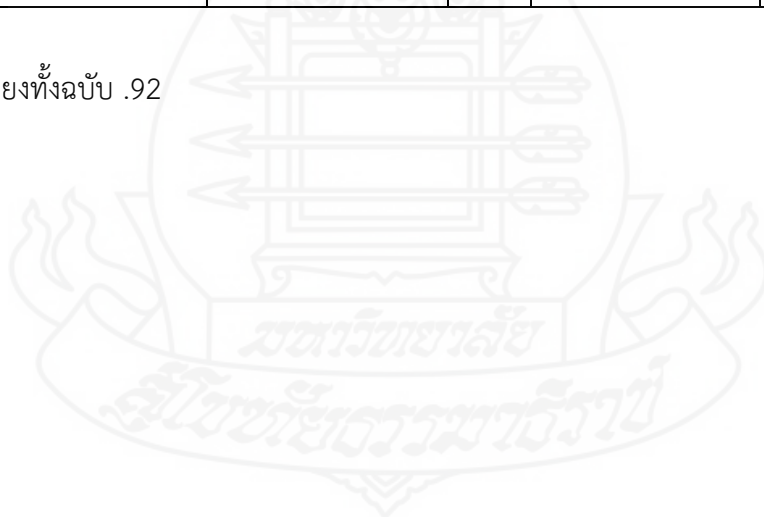
ตารางการวิเคราะห์คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการวางแผนอาชีพ โดยแบ่งตามด้านของนิยามปฏิบัติการ

กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยตามด้าน นิยามปฏิบัติการ	การแปลความหมาย
1. ปฐมนิเทศ	-	4.66	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2. นี้แหละตัวฉัน	การรู้จักและ เข้าใจตนเอง	4.62	4.72	เหมาะสมมากที่สุด
3. ทางไปสู่ ดวงดาว		4.81		
4. อาชีพที่ฉัน ใฝ่ฝัน	ข้อมูลอาชีพและ โลกอาชีพ	4.81	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
5. คณะ/สาขาสู่ โลกอาชีพ		4.62		
6. โลกกว้างทาง อาชีพ		4.38		
7. อยากเป็นอะไร กันจ๊ะ	การวางแผน เข้าสู่อาชีพ	4.24	4.48	เหมาะสมมากที่สุด
8. เส้นทางอาชีพ สู่นาคต		4.67		
9. ยืนหยัดความ มั่นใจ		4.53		
10. ปัจฉิมนิเทศ	-	4.76	4.76	เหมาะสมมากที่สุด
รวม		4.61	4.61	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการวางแผนอาชีพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลสรุป	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลสรุป
1	.412	ใช้ได้	13	.318	ใช้ได้
2	.298	ใช้ได้	14	.312	ใช้ได้
3	.223	ใช้ได้	15	.332	ใช้ได้
4	.350	ใช้ได้	16	.359	ใช้ได้
5	.345	ใช้ได้	17	.425	ใช้ได้
6	.358	ใช้ได้	18	.344	ใช้ได้
7	.298	ใช้ได้	19	.280	ใช้ได้
8	.347	ใช้ได้	20	.412	ใช้ได้
9	.309	ใช้ได้	21	.306	ใช้ได้
10	.268	ใช้ได้	22	.362	ใช้ได้
11	.219	ใช้ได้	23	.425	ใช้ได้
12	.359	ใช้ได้	24	.396	ใช้ได้

ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .92

ภาคผนวก ง

ตารางค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการวางแผนอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตารางค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผน
อาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
1	3.58	มาก	4.83	มากที่สุด
2	3.88	มาก	4.17	มาก
3	3.79	มาก	4.63	มากที่สุด
4	3.63	มาก	4.83	มากที่สุด
5	3.88	มาก	4.88	มากที่สุด
6	3.83	มาก	4.79	มากที่สุด
7	3.79	มาก	4.63	มากที่สุด
8	3.75	มาก	4.54	มากที่สุด
9	3.67	มาก	4.71	มากที่สุด
10	3.67	มาก	4.75	มากที่สุด
11	3.79	มาก	4.75	มากที่สุด
12	3.79	มาก	4.83	มากที่สุด
13	3.79	มาก	4.79	มากที่สุด
14	3.92	มาก	4.83	มากที่สุด
15	3.67	มาก	4.71	มากที่สุด
16	3.67	มาก	4.83	มากที่สุด
17	3.29	ปานกลาง	4.67	มากที่สุด
18	3.58	มาก	4.54	มากที่สุด
19	3.63	มาก	4.71	มากที่สุด
20	3.50	ปานกลาง	4.75	มากที่สุด
21	3.71	มาก	4.83	มากที่สุด
22	3.71	มาก	4.83	มากที่สุด
23	4.67	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
24	4.08	มาก	4.79	มากที่สุด

คนที่	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
25	4.17	มาก	4.75	มากที่สุด
26	3.79	มาก	4.88	มากที่สุด
27	3.75	มาก	4.88	มากที่สุด
28	4.08	มาก	4.54	มากที่สุด
29	4.63	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
30	4.25	มาก	4.79	มากที่สุด
รวม	3.83	มาก	4.73	มากที่สุด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	พัชรินทร์ พุดดำ
วัน เดือน ปีเกิด	23 ธันวาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดตรัง
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. 2556
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครูแนะแนว (ค.ศ.1)

